

FOAIA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an 4 cor. 40 bani.
Pe o jumătate de an 2 cor. 20 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamente se fac la „Tipografia Poporului“, Sibiu

Foaie politică Apare în fiecare Duminică.

Telefon Nr. 146.
Adresa telegrafică: »Foaia Poporului«, Sibiu.

INSERATE:

să primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI,
(Strada Măcelarilor Nr. 12.)
Un șir petit prima-dată 14 bani, a doua-oară
12 bani, a treia-oară 10 bani.

Jubileul de 50 de ani al Asociațiunii la Blaj.

Pentru popoarele din Europa apuseană, un jubileu de 50 de ani nu e lucru mare. Istoria poate însemna în viața lor jubilee de sute de ani, căci de sute de ani s'au bucurat de libertatea nu numai a muncii mânilor lor, ci și a muncii sufletelor lor. Ceeace pentru ele e o sută de ani, noi Românii trebuie să numărăm cu zecii de ani.

Intr'adevăr, legați de glăie și siliți să hrănim până la anul 1848 o haită întregă de lupi trântori — nemeșii, iar pe pământul locuit și de Sași pe preoții și funcționarii lor, — lipsiți de dreptul de-a ne cultiva sufletul și de-a învăța meserii, istoria noastră în libertate începe numai dela 3 Maiu 1848, așa că partea aceasta a ei nici c'a împlinit încă o sută de ani.

Indată după ce s'au potolit furiile revoluțiunii, fruntașii noștri s'au gândit la trebuința cea mare de-a face să înaintăm și în privința culturii cu pași cât se poate mai grăbiți și mai mari. Noi nu putem aștepta să înaintăm cu încetineala celorlalte popoare, cari au început de veacuri, căci am fi amenințați să ajungem într'o nouă robie, mai primejdioasă decât cea trupească: robia sufletului, care omoară popoarele. Cel mai bun mijloc s'a găsit în înființarea unei Asociațiuni mari, care împreunând puterile neamului, să grăbească înaintarea pe toate terenele culturale: al științelor, al artelor, al meseriilor și al comerțului.

După sfătuirii între fruntașii neamului nostru, la 10 Maiu 1860 se înaintează locotenentei (gubernatorului) din Transilvania*) o adresă scrisă de *Andrieu baron de Șaguna*, episcop în Sibiu, *Alexandru Sterca Șuluț*, arhiepiscop în Blaj, *Ioan Alexi*, episcop în Gherla și o mulțime de alți bărbați aleși ai neamului, cerând îngăduirea de-a pregăti înființarea unei asociațiuni. Cererea s'a împlinit și la 9, 10 și 11 Martie 1861 s'au ținut conferențele, în care s'au pregătit statutele, iar în 23, 24, 25 și 26 Octomvrie 1861 s'au ținut adunarea de constituire.

Ce au urmărit fruntașii noștri cu înființarea Asociațiunii, se vede lămurit din cuvântarea lui Șaguna și răspunsul rostit de învățatul canonic Timoteiu Cipariu dela Blaj.

Șaguna a zis între altele:

„Iată Domnilor, a sosit ziua cea dorită pentru înființarea unei Asociațiuni, care să aibă de scop literatura română și cultura poporului român. Mărturisesc sincer convingerea mea, că eu scopul Asociațiunii

*) Pe-atunci Transilvania își avea dieta ei și guvernatorul (locuitorul împărătesc) ei.

noastre îl socotesc pe cât de nobil și frumos și unic în felul său astăzi în întreaga noastră națiune din toate părțile, unde se află ea, pe atât de serios și de greu, pentru-că cere o statornicie de fer și o jertfă din inimă. Acestea le susțin eu după firea scopului Asociațiunii, care este înaintarea literaturii române și a culturii populare în deosebite ramuri, prin studiu, prin lucrarea și publicarea de cărți, prin premii și stipendii pentru deosebitele feluri de științe și măiestrii...

...In sfârșit ridicând simțemintele sufletului meu cătră cer zic: Domnilor, masa maicei noastre dulce este pregătită pentru oaspeți mulți, maica noastră a fost până acum îmbrăcată în jale, dar de acum înainte se îmbracă în haină de nuntă și poartă la masă pe toți fiii săi, ca să strălucească și ea în și cu casa sa și să înoască pe fiii săi, precum se înoesc tineretele vulturului, și se roagă lui Dumnezeu zicând: Doamne al puterilor, fii cu Asociațiunea aceasta acum și totdeauna, căci tot darul desăvârșit este de sus, dela tine părintele luminilor. Amin“.

Răspunsul canonicului Cipariu la aceasta cuvântare n'a mai fost o cuvântare obișnuită, ci un cântec, un psalm de plângere a trecutului, de îndemn la războiul sfânt pentru limba sfântă românească. Iată ce a zis:

„Când ne uităm înapoi la istoria poporului nostru și mai ales a națiunii noastre din aceasta patrie dulce, care e întâiul leagăn al vieții române pe aceste locuri, mai că nu aflăm în șirul atâtor veacuri dela începutul celui al doilea al erei creștine (anul 105 după Hristos) până acum preste mijlocul celui de-al 19-lea, decât numai zile de lacrimi, de dureri și de suferințe în toată forma; iar zilele de bucurie pentru poporul român și pentru națiunea noastră transilvanică îndeosebi au fost mai puține și mai rari, decât peana de corb alb. Cultura romană, ce au adus cu sine în Dacia din alte părți ale lumii, mai fericite și mai desfătate, și o au transplatat în acest pământ rece și înghețat, — cultura, de care mărturisesc toate ruinele și toate unghiurile patriei noastre, — toată, mai toată căzută pradă neamurilor barbare...

„Nici o durere nu poate să se asemene cu acea durere, când vede omul nu numai perirea sa, ci vede deodată și perirea unei patrii, a unei națiuni întregi, mai fără nici o nădejde de ridicare din acea perire. Inșă din toate acestea ruine, providența ne-a păstrat încă în aceste dureri cumplite o comoară neprețuită, pe care nu

ni-au putut-o răpi nici sabia învingătorului, nici cruzimea tiranului, ce stăpâniă preste timpurile noastre, nici puterea fizică, nici puterea iadului, — o comoară născută cu noi dela fitele maicii noastre, dulce ca sărutările măicuțelor, când ne aplecau la sânul lor! comoară mai scumpă decât viața; comoară, care de o am fi pierdut, de o am perde, de vom suferi vre-odată, ca cineva cu puterea sau cu înșelăciunea sau cu momele să ni-o răpească, — atunci mai bine, mai bine să ne înghită pământul de vii, să ne adunăm la părinții noștri cu aceea mângâiere, că nu am tradat cea mai scumpă moștenire, fără de care nu am fi vrednici de-a ne mai numi fiii lor: *limba românească*...

Chiar și aceasta zi sărbătorească, ce ne-a adunat din toate părțile patriei, e o dovadă a vieții românești și o făgăduială mai sărbătorească decât jurământul, că națiunea română nu vrea și nu va suferi niciodată, ca să apună din șirul națiunilor ca română, că nu vrea și nu va suferi niciodată acea batjocură, ca să se lapede de al său nume și de a sa limbă în favoarea nici celei mai culte națiuni și limbi din lume, cu atât mai puțin în favoarea oricărei alteia, care eri alaltăieri eră încă necultă, barbară și care până și astăzi încă nu și-a scuturat rugina, ce o roade. Națiunile, cari visează și trăiesc în acel vis desert, că oarecând tot vor să aducă pe Român, ca să-și desprețuească limba și să se închine la alta străină, — deștepte-se din visul lor și nu se mai nutrească cu închipuirii seci și amăgitoare. Căci amin, amin le zicem lor, că mai curând va trece ceriul și pământul, — decât să se mai prefacă Românul în cutare sau cutare națiune.

Un razim naționalității române se împlântă astăzi, și nădăjduim, că asemenea razimuri de forma aceasta și de altele se vor împlântă și de-aici înainte și mai multe și mai puternice. Să urăm deci acestei tinere plante, care astăzi se împlântă în patria noastră, binecuvântare dela celce susține și sprijinește toate, ca, fiind nutrită și crescută cu ajutorul celui Preainalt și cu zelul învăpăiat al națiunii, să ajungă cât mai curând să înverzească, să înfrunzească și să aducă rod înmiit de bun și dulce gust tuturor Românilor, rod de cultură și propășire în toate ramurile științei, artei și civilizațiunii...“

Ați auzit graiul vremurilor chemându-Vă? Urmați-l, căci e pentru cea mai mare comoară a noastră: *pentru limba românească și cultura numai în limba românească!*

Partidele opoziționale și obstrucția. — **Reforma electorală.** Căpeteniile partidelor opoziționale au ținut o conferință, în care au hotărât următoarele: Obstrucția se va continua în dietă până la mijlocul lui Septemvrie. Desbaterea adevărată a proiectelor de reforme militare va începe numai în jumătatea a doua a lunii viitoare, luptând însă cu cea mai mare energie, ca proiectele militare să se iee dela ordinea zilei.

Intr'aceea, Justhiștii și Kossuthiștii încearcă tot mai mult o înțelegere între aceste două partide, doară se vor împreună de nou sub conducerea lui Kossuth. Ceeace îi despărția mai mult până acuma, e reforma legii electorale. Pecând Kossuth și ai lui sunt contra votului universal, partidul lui Justh îl vrea, dar așa, că naționalitățile, îndeosebi noi Români, să nu câștigăm nimic.

Neînțelegere între Austria și Ungaria. Scumpirea cea mare a vitelor și porcilor, care a avut drept urmare o scumpire din samă afară mare a cărnii la orașe, a silit guvernul Austriei, care e mai bogată în orașe mari, cu fabrici multe, să se gândească la aducerea de carne tocmai din Argentina, o țară în America-de-meazăzi. Până a fost vorba de cantități mai mici, guvernul Ungariei (și acesta trebuie întrebare) s'a învoit, acum însă nu se mai învoiește, până ce Austria nu va lăsa să se facă o cale ferată nouă, care să lege linia Cașovia-Oderberg direct cu stațiunea dela granița austro-prusiană Annaberg. Mai cere guvernul din Pesta și niște ușurări pentru navigațiunea ungară pe Dunăre, tot mărunțisuri, cari s'ar putea împlini cu ușurință. Numai cât guvernul austriac nu cuatează să împlinească aceste cereri ale guvernului din Pesta, căci în Austria toată lumea e contra Jidano-Maghiarilor, așa sunt de urgisiți aceștia acolo. La noi s'a găsit Sașul Neugeboren, care într'o gazetă săsească amenință Austria cu toate relele, pentru-că îndrăznește să-i supere pe Maghiarii și Jidanii lui. Să-i fie de bine!

Reuniunea din Zarand. Cetitorii noștri își vor aduce aminte, cu ce scârbă a primit națiunea română știrea, că mai mulți Români în frunte cu profesorul din Brad Pavel Oprișă s'au întovărășit cu dușmanii neamului, ca să înființeze o reuniune economică (?) pentru fostul comitat al Zarandului. Răsplata a și venit. La adunarea de constituire, prezidată de dl Oprișă, s'au propus pentru alegerea în comitet 25 de economi și învățători români și 5 Maghiari. Primpretorul a văzut în aceasta propunere tradare de patrie și a ales în comitet 20 de venetici și numai 5 Români, pe sine s'a ales președinte și a hotărât totodată, ca îndrumările populare să se tipărească numai în limba maghiară. Toți Români mai de dai Doamne au părăsit Reuniunea aceasta de maghiarizare, căci s'au convins de adevărul celor spuse de gazele naționale.

Contra liturghiei maghiare. Cel mai slăbănog popor din Ungaria e cel rutean, stors de mulțimea Jidanilor tăbărâți din Galiția preste el, dar părăsit și de preoții lui, cari sunt toți maghiaroni. Intr'o revistă ruteană publică câțiva Ruteni naționaliști, de cari sunt foarte puțini, o scri-

soare de protestare contra alor 200 de preoți ruteni, cari au introdus liturghia maghiară în bisericile rutene. Protestul e adresat tuturor episcopilor catolici din Ungaria.

Spaima Sașilor. Fostul redactor al gazetei săsești „Siebenbürgisch Deutsches Tageblatt“ din Sibiiu, acum deputat dietal, dl Emil Neugeboren, și-a ales chemarea de-a prezenta pretutindeni, fie că se potrivește, fie nu, pe Români, în mijlocul cărora trăiesc Sașii, ca un fel de Muma Pădurii, care amenință să-i înghită, așa că acum primejdia unei inundațiuni a Românilor e lucrul de căpetenie al apăsării poporului săsesc. Aceasta o spune în toate articolele, ce le scrie — și scrie multe —, în toate conferințele, ce le ține, — și ține multe. A spus-o și Vineria trecută cu prilejul sosirii unui număr mai mare de profesori și studenți germani din Germania în Sibiiu.

Ridicarea economică, prea înceată încă, a poporului nostru e ceva firesc, nesilit, căci suntem la începutul dezvoltării noastre economice. Noi n'am început încă nici un boicot în contra Sașilor, și nici nu-l credem încă trebuincios. Unde au ajuns însă Sașii cu igorița spaimii de Români și cu țărirea la picioarelor guvernelor din Pesta, a dovedit-o preotul săsesc din Basna, care cu prilejul unei serbări săsești s'a rugat fișpanului de ertare, că nu știe ungurește, dar va griji, ca băiatul lui să nu mai fie așa de păcătos.... Mai mare lașitate nu se poate!

Socialiști naționaliști. Mulți din cetitorii noștri știu, că socialiștii își bat joc de ceice țin la neamul și la legea lor, ca și cum Dumnezeu ar fi lăsat oameni mașini, fără limbă deosebită și fără legături de credință și obiceiuri. În ziua de astăzi, când tot mai mult se cunoaște, că omul e om numai cultivându-se în limba lui națională și numai păstrând cu sfințenie tot ce-l deosebește de oamenii de alt neam, au început și printre socialiști deșteptarea națională, fără ca pentru aceea să-și părăsească ideile, cari cred ei că vor mântui lumea de năcazuri. Socialiștii cehi sunt toți naționaliști, iar acum de curând deputatul austriac Hans Kmirsch a propus într'o adunare a socialiștilor germani din Bohemia, ca și aceștia să se organizeze pe temeiul național. Propunerea lui a fost primită cu mare însuflețire de adunare. Lucru de sine înțeles la oameni cu cap, căci precum tatăl familiei se îngrijește mai întâiu de membri familiei lui, apoi se gândește să ajute și pe alții, așa și Românul de pildă trebuie să se gândească numai la familia lui cea mare, care e națiunea românească.

Măreața adunare poporală dela Hațeg.

Toate adunările populare ținute în timpul din urmă în deosebite părți ale patriei noastre au fost înălțătoare de suflet, dar adunarea dela Hațeg pare a le fi întrecut pe toate prin numărul mare al fruntașilor străniși la un loc și prin mulțimea poporului nostru, care sorbiă cu nesăț cuvântările mai marilor noștri. Preste șapte mii de Români, mai toți în haine albe, acoperiau piața cea mare a Hațegului, care părea că nu-i va putea cuprinde. Dea Dumnezeu, că adunarea aceasta să fie începutul

de deșteptare națională a Românilor din acest comitat, unde o administrație asiatică, școale menite să întunece sufletele Românilor au făcut chiar și din urmașii grănițerilor și ai nemeșilor lui Iancu Huniade, spaima Turcilor, când năvăliă cu cetele lui de Români, niște ființe fără pic de voință, când e vorba de-a lupta pentru singurile bunuri mari ale unui neam: limba și legea. Frumusețea adunării au fost ridicată mult prin participarea fraților bănățeni, cari au venit cu fanfarele lor proprii în frunte și erau cu mult mai vioi decât umiliții urmași ai lui Decebal.

La orele 1 și jumătate după-ameazi, când au sosit deputații noștri naționali și ceialalți fruntași ai neamului, toate cetele de Români au eșit, cu steaguri, la gară întru întâmpinarea lor. În frunte mergea un banderiu compus din 30 de țărani călăreți. La sosirea trenului, corul reuniunii române de cântări întimpină pe cei sosiți cu un cântec de bunăvenire, cântând

Bine-ați venit la noi iubiților,
V'am așteptat cu dor,
Să v'ascultăm grăind duiosii
În graiul dulce din strămoși!

La vorbirea de salutare a părintelui Nicolescu din Tuștea răspunde dl Dr. T. Mihali, președintele clubului național. Apoi mulțimea uriașă pleacă spre piața Hațegului. La ora 3 s'a deschis adunarea prin discursul părintelui protopop Dr. Cornel Popescu, care e aclamat președinte. Vorbesc apoi dl Dr. Alexandru Vladone, avocat bănățean, dnii Dr. Ștefan Pop, Dr. Nic. Comșa, Vasile Goldiș, Vasile Damian, Dr. Vasile Lucaciu, Dr. Aurel Vlad, fruntașul țaran bănățean cu graiul dulce și cuminte, Ioan Vasiu, și la urmă, de încheiere, dl Dr. Victor Bontescu.

Toți s'au ocupat de fărădelegile guvernelor din Ungaria, de asuprirea, sub care gemem, de mijloacele, cu ajutorul cărora să ne scăpăm odată de rușinea sclăviei politice, care ne zdrobește și pe terecul cultural și economic. Mijlocul cel mai tare va fi alipirea strânsă a tuturor Românilor pe lângă comitetul nostru național, urgisirea tuturor străinilor și votul universal, egal și secret. S'a vorbit poporului și de poverile cele nouă, cari îl așteaptă după votarea reformelor militare, și nedreptatea, ce se face prin ele limbii noastre în schimb pentru jertfele de sânge și de bani. Mai mulți vorbitori s'au ocupat și de ticăloșiile administrației din comitatul Hunedoarei. Huiduieli asurzitoare umpleau aierul, când s'a pomenit numele vânzătorului de neam Mangra, al cărui soț jidan, deputatul Hațegului Rosenberg încă a fost înfierat după merit. Au fost făcuți de rușine și acei Români ticăloși, cari și-au vândut sufletul românesc pentru câteva coroane votând pentru Jidani și alte lifte străine. De pe fețele Românilor se vedeă hotărârea de-a rupe cu trecutul rușinos și a lupta cu energie pentru câștigarea libertății politice pe sama neamului nostru, dar în sufletele lor colcăia și blăstămii asupra tuturor celor ce se vor mai întovărăși cu străinul.

Adunarea, păzită de o întreagă companie de jandarmi, s'a sfârșit cătră seară, când s'a votat revoluțiunea votată și la celelalte adunări populare pentru votul universal, egal și secret, și contra reformelor militare.

Seara li s'a făcut fruntașilor strânși în casele dlui Dr. V. Bontescu, un conduct cu torțe, după care a urmat un concert frumos al reuniunii române de cântări, care a înveselit și încântat pe ascultători cu o mulțime de cântece naționale.

Toate vorbirile ținute au fost stenografiate de vestitul stenograf român H. Stal din București.

Dela despărțămintele „Asociațiunii“.

Despărțământul Cluj al Asociațiunii și-a ținut adunarea generală în 6 August n. 1911 în comuna Pata.

Intreagă adunarea a decurs scurt și fără multă ceremonie. Adunarea s'a deschis prin vice-directorul Dr. Bașiota la orele 4 d. a. în curtea parohului gr.-cat. Secretarul Dr. V. Poruțiu a cetit raportul, care s'a primit fără dificultăți. Cassarul a lipsit. S'a ținut două disertații, una a dlui Cosciuc din economie (cultivarea nutrețurilor artificiale și îmbunătățirea pășunilor) și alta despre holeră a dlui Dr. Bașiota. S'a adus la cunoștință publicului înființarea biroului de informații, întemeiat de „Economul“ din Cluj.

Dl părinte Ciortea din Cojocna a făcut propunere, ca despărțământul Cluj să fie împărțit în trei despărțăminte, iar învățătorul Ioachim Pop din Feneșul săsesc a raportat despre controlul cassei și a cetit lista membrilor noi înscriși. S'au distribuit cărți în popor și s'au premiat fetițele cari au expus în școală lucruri de mână. La urmă s'a jucat Călușerul și Bătuta de bărbați și juni, învățați de E. Miclea, învățător.

Pagubă, că nu și-a cetit și părintele Cergizan prelegerea anunțată.

Spun drept mie nu mi-a prea plăcut cum s'a convocat adunarea.

Adunarea ar fi trebuit să fie convocată nu cu o săptămână, ci cu 3—4 săptămâni înainte și nu numai în foile de zi, ci în toate foile populare românești. Ba s'ar fi putut trimite convocări tipărite tuturor membrilor din despărțământ. Cei mai mulți membri nici nu știu că adunarea s'a ținut ori nu. Și asta nu numai acum s'a întâmplat, ci și într'alți ani. Ce să mai vorbim de acei preoți și învățători, cari încă nu-s membri și nici nu au abonate foile, în cari a fost publicată convocarea.

Adunările generale au să fie cu adevărat sărbări frumoase, unde să nu fie de față numai poporeni respectivei comune, ci membri Asociațiunii din întreg cercul. Să fie un fel de pelerinaj al membrilor din popor în frunte cu preotul și învățătorul. Numai așa are înțeles întreg lucrul.

Un despărțământ așa întins ca al Clujului ar fi trebuit să fie reprezentat la adunarea sa generală nu numai prin 4—5 preoți, 1—2 învățători și alți 4—5 membri, ci prin sute, când știm câtă inteligență română are Clujul și câți preoți și inv. are cercul Clujului. Ca să fie așa, trebuie aflată modalitatea cea mai potrivită pentru câștigarea de cât mai mulți membri și o publicitate cât mai mare. *Un membru.*

Despărțământul Nocrichiului și-a ținut adunarea în Cornățel sub conducerea vrednicului său conducător, dl N. Petra-

Petrescu. Mai toți cărturarii despărțământului au luat parte, precum și un număr mare de plugari din loc și jur. Dl Petra-Petrescu deschide adunarea cu o frumoasă cuvântare, în care îndeamnă pe Români la luptă fără preget pe terenul cultural și economic, ca să nu fie copleșiți de străini. Părintele Tațu din Țichindeal vorbește frumos despre Asociațiune, îndemnând pe ascultători să se înscrie ca membri. Părintele Petrișor din Alțina vorbește despre *Stricăciunea beuturilor spirtoase*, iar dl N. Căliman, student în medicină din Cornățel despre *Cauzele boalelor, de cari suferă poporul nostru*. Amândouă conferențele au fost ascultate cu multă plăcere de public, care a putut să scoată din ele multe învățături folositoare. După adunare a fost teatru jucat de cărturari și țărani isteți, apoi petrecere cu joc.

Despărțământul Branului a hotărât la adunarea sa generală înființarea unui fond de 1000 cor., care să poarte numele dlui I. Pușcariu și să servească pentru întemeierea unui muzeu național pentru comunele Branului. Fondul de 1000 cor. s'a strâns numai decât. S'au înscriși mulți membri. Seara s'a dat un concert de corul „Acordul“ sub dirigența dlui inv. Nicolae Oancea. A urmat apoi joc. Pe lângă cărturarii și poporul de-acolo, au mai luat parte și mulți oaspeți din România și din Brașov. Au fost de față și dl vicar Harion Pușcariu, precum și generalul comandant din Brașov, dl M. Șandru cu doamna.

Despărțământul Turzii și-a ținut adunarea în *Tritul-de-sus*. Din Turda au venit în comună dnii Iuliu C. Vlăduțiu, directorul despărțământului, Dr. V. Moldovan, Iosif Costin, Nic. Rațiu, Dr. G. Popescu și Dr. G. Pățaceanu, apoi I. Trif și I. Borza. La adunare au asistat și dl Dr. Sâmpălean, prof. de teologie din Blaj și mai mulți preoți și alți cărturari din împrejurime. Poporul, pentru care se țin aceste adunări, încă a luat parte în număr mare. Dl Oct. Bugner, absolvent în teologie, a vorbit despre *tovărășii*, dl Dr. I. Serbu, candidat de avocat, despre *cărțile funduare*. Amândouă prelegerile au fost foarte bune și poporul a mulțumit cu căldură învățătorilor lor. Seara a fost o reprezentație teatrală foarte reușită, apoi joc.

Despărțământul Oravița și-a ținut adunarea în *Vrani*. Comitetul a fost primit la gara din Vrăminț de fanfara țărănimii din Iertof, în frunte cu părintele Corneliu Panciovanu. La podul Vranului, până unde a venit întovărășit de un mareț banderiu de călăreți și cară țărănești trase de câte 4 și 6 boi, a fost întâmpinat de fanfara Vrănenților. După slujba bisericească, s'au ținut ședința întâia, deschisă prin o frumoasă cuvântare de dl protopop Victor Poruțiu. A vorbit apoi părintele Petru Sântoma despre Asociațiune. Dânsului i-a urmat cu o vorbire plină de deșteptăciune țăranul Niculaie Vucu-Săcășan. După amiază a fost ședința a doua, în care dl I. Traian Țăranu a vorbit despre foloasele tovărășiilor economice, îndemnând pe Români să înființeze cât mai multe. După ședința a fost horă și petrecere populară, la care toată lumea a rămas încântată de frumoasele cântece ale fanfarei. Seara, corul țărănilor din Oravița română a dat un concert, care a reușit foarte bine.

Din Comitate.

Congregațiunea comitatului Sibiu.

Membrii congregațiunii comitatului Sibiu au fost convocați pentru ziua de 8/21 l. c. la o adunare extraordinară, al cărei obiect principal a fost curenda orașului Verșeț privitoare la obstrucțiunea parlamentară. Președintele clubului român dl Dr. Liviu Lemenyi în numele și din însărcinarea acelui club a făcut următoarea declarațiune:

Noi Români condamnăm obstrucțiunea parlamentară în general, dar în deosebi în cazul de față, când e vorba de siguranța monarhiei și prestigiul ei ca mare putere, precum întotdeauna și fără șovăire am dat Cezarului ce e al Cezarului, și am vărsat sângele nostru pentru patrie și tron.

Alipirea aceasta adâncă tradițională a noastră nu a putut să schimbe nici sistemul de guvernare de veacuri dușmănos poporului nostru și nu o schimbă nici guvernul actual lipsit de bunăvoință sinceră față de noi, în care deci nici nu avem nici o încredere.

Poporul nostru cere pentru sine, ca și pentru celelalte popoare din patrie adevărată egalitate și libertatea de a-și dezvoltă cultura națională pe toate terenele, — nu împedecată, ci sprijinită de puterea statului.

Aceasta o așteptăm noi dela introducerea sufragiului universal, egal și secret, după comune și cu o împărțire dreaptă a cercurilor electorale.

Aceasta o pretindem deci, pentru că numai astfel va ajunge dieta țării adevărata reprezentanță a opiniei publice, — aceasta o pretindem fără amânare acum, când s'a promis serbătorește prin cuvânt regal!

Sașii au propus să se sprijinească propunerea orașului Vârșeț, ca să se condamne obstrucțiunea. Propunerea aceasta s'a primit.

Un alt obiect de interes a fost adresa comitatului Făgăraș, ca pe linia Sibiu—Făgăraș să mai circule în fiecare zi un al treilea tren. Adresa a fost sprijinită și de acest comitat, care a hotărât totodată să ceară circularea unui al treilea tren și pe linia Sibiu—Sighișoara.

Din Bucovina.

Gazetă nouă. — Ce ar trebui să facă poporul? — Școala de învățământ din Câmpulungul Bucovinei.

La Iacobeni în Bucovina a apărut acum de curând o gazetă nouă, „Lumina“, care iese de două ori pe lună. În articolul din tăiu făgăduiește, că se va feri de certele urite personale, obișnuite în toate celelalte gazete de-acolo. Făgăduiala aceasta e foarte îmbucurătoare pentru Români de pretutindeni, pentru că numai bunăînțelegere poate scăpa neamul nostru de peire.

Cetitorii noștri știu, că parlamentul din Viena a votat o lege minunată, prin care s'a introdus catastrul național pentru parlamentul din Viena și pentru dietele provinciilor (țărilor) autonome. După catastrul acesta, s'au făcut liste, în care s'au trecut alegătorii fiecărei naționalități deosebit, alegându-și numai deputați naționaliști. Listele acestea au dovedit, că în Bucovina sunt mai mulți Români decât Ruși și că Români fac și acum mai mult de-a treia parte din populațiunea țării. Ar

fi trebuit să urmeze acum o muncă încordată pentru ridicarea poporului nostru de acolo pe terenul cultural și economic și pentru câștigarea înapoi a terenului pierdut spre binele Rușilor și Jidanilor. În locul unei astfel de munci, parte mare din fruntași s'au luat la ceartă, cine să fie mai mare, ba chiar și partidul național s'au împărțit în două.

Se vede, că acolo numai poporul mai poate scăpa situația. Nu va mai da sprijin nici unuia dintre fruntași, care l-ar mai atâta contra fraților, ci va întreba pe fiecare: Ce bine ai făcut poporului moldovean (român)? Câte comune ai scăpat de școală străină? Câte comune ai curățit de lepra preoților ruși? Unde ai făcut rost de pășune pentru vitele oamenilor? Dar de lemne din pădurile noastre? De câți slujbași de neam blăstămat străin sau chiar înstrăinați ne-ai scăpat? Câți Ruși, Jidani și Nēmți ai împedecat să încalce pe Moldovean? — Și care ar dovedi, că a lucrat mai mult în felul acesta, *acela e omul poporului moldovean* și vrednic a fi socotit fruntaș al poporului românesc.

În Câmpulungul Moldovei din Bucovina este o școală minunată de lemnărit, unde se învață tot felul de meserii pentru lucrarea lemnului: măsuritul, strugăritul, săpătura în lemn, auritul, modelatul ș. a. După cum spune „Lumina“, o parte din absolvenții acestei școli au înființat la îndemnul vrednicului profesor Ioan Pășlea și a altor oameni doritori de înaintarea Românilor o reuniune de meseriași și o tovărășie, de unde se pot comanda cu preț efitin tot felul de mobile făcute numai în stil românesc, adică după felul, cum sunt făcute mesele, scaunele, lăzile, lavițele și alte mobile ale țaranilor noștri. Între cei dintâi, cari și-au comandat astfel de mobile naționale, e dl Nicolae Iorga, iubitul neamului nostru. Atragem atențiunea Românilor noștri de-aici și mai ales și a tâmplarilor (măsarilor, stolerilor) noștri, ca să se intereseze cât mai mult de frumoasele isprăvi ale fraților meseriași bucovineni.

Ce scriu alte gazete?

„Deutsch-ungarischer Volksfreund“ (Timișoara). Conte Apponyi a spus în vorbirea sa, că reforma militară va pricinui după patru ani cheltuieli, cari vor fi cu 116 milioane de coroane mai mari ca cele de până acum. Apponyi crede, că aceasta e prea mult și noi încă i-o credem bucuros. În loc să se gândească la mijloace, cu cari să se facă cu puțință poporului plata acestei sume mărite, Apponyi vrea să facă din armată un institut de maghiarizare, pentru că atunci n'ar mai avea nimic contra acestor cheltuieli. Până când politicienii de felul lui Apponyi prostesc lumea cu vorbe goale („ideea“), până atunci cu greu se vor încasa dela popor cele 116 milioane. Îndatăce însă în Ungaria vor ajunge cei cuminți la conducerea treburilor și școlile nu vor mai fi institute de prostire a cetățenilor, ci de luminare, lucrul s'ar schimbă și n'ar fi pricină de teamă. Cu atât mai vartos, că partea cea mai mare a banilor, deși în altă formă, ar rămâne tot aici în țară. După cum spune ministrul de agricultură în arătarea lui dela 27 Iulie, anul acesta avem o recoltă de 46 milioane 170

de mii de măji metrice (1 maje=100 Kg.) grâu, adică de jugăr (catastral) aproape 8 măji. Dacă ar fi făcut cineva înainte de secere o călătorie prin Banat, ar fi văzut cu surprindere, că unele comune, ca de pildă Grabaț, Ciatad ș. a. n'au recoltat numai 8 măji, ci 12—15 de jugăr. Cauza e agricultura rațională, întrebuințarea gunoiului artificial ș. a. Vrea guvernul să scoată ușor cele 116 milioane, n'are decât să facă să crească bunăstarea poporului. Și pentru aceasta nu există mijloc mai bun și mai cuminte, decât să jertfească până la 1915 în fiecare an câteva milioane pentru cheltuieli productive. Cheltuieli productive sunt însă într'un stat de plugari câmpuri de încercare și școale de agricultură, dar nu universități. Și-așa avem prea mulți „domni“.

Orice casă și orice stat trebuie să aibă o temelie. Până când în statul nostru, care e stat de plugari, nu se va întări și lumina prin școli temelia, adică țaranii, până atunci patria noastră nu va da înainte. După cum stau lucrurile acum, trebuie să constatăm, că economia noastră este greșită, cu atât mai vartos, că acum și în școala populară se face politică și șovinism maghiar, în loc ca să dăm copiilor cunoștințe. Dacă nu se vor schimba curând lucrurile acestea, noi nu vom putea plăti cheltueala mărită de 116 milioane și poporul nostru va emigra și mai mult ca mai înainte.

I. R. j.

„Gross-Österreich“ (Viena). Rar străbate în străinătate și numai o rază a adevărului despre starea lucrurilor din Ungaria. Nu înzadar se îngrijește de aceasta administrația poștei maghiare și poliția de graniță. Dar s'a aflat un bărbat din Ungaria, care a arătat Englezilor și tuturor învățaților din lumea întreagă, cari au luat parte la acel congres (al rasselor), înșămănătatea cea mare a chestiei naționalităților din Ungaria și în special a Românilor.

După socoteala Maghiarilor și a gazetelor liberale (jidane) din Viena, plătite din Ungaria, naționalități nu există și învățații aceia nu puțin se vor fi mirat, când Dr. Vasile Lucaciu, luptătorul neobosit al Românilor neîndreptățiți, a declarat, că în statul numai la părere național al lui Tisza locuiesc aproape patru milioane de Români uniți cu celelalte douăsprezece milioane de frați din Bucovina, Basarabia și România cu legăturile culturale, cari nu se pot rupe.

Nu puțin se vor întreba, cum se poate, ca acest popor tare să fie abia cunoscut Europei; pentrece acest popor dă așa de puțin de gândit diplomaților? Și ei au ascultat surprinși, când declară Dr. Lucaciu, că acest popor este un element distins al păcii, al liniștii și al ordinii, un popor, care își iubește mai mult decât altul din Europa, domnitorul, respectează legile țării, un popor cult și pe lângă toate acestea silit a geme, mai ales în Ungaria, sub jugul politice național-șoviniste a statului.

Drului Lucaciu i-se cuvine mulțumită deosebită pentru lucrarea bărbătească.

Intr'un alt număr „Gross-Oesterreich“ scrie: Din cele 28 de corporațiuni (întrebate de Hedervary în privința votului universal), abia patru se vor rosti pentru votul universal adevărat, nouă vor fi contra unei reforme electorale democratice, celelalte 15 vor avea o ținută spunând păreri, din cari să poți scoate orice. Cu ajutorul

acestora, guvernul va avea destul material, ca să falsifice reforma electorală. Scurt, toată aceasta comedie de anchetă nu este atleava, decât o încercare de amânare a reformei, căci până vor intra răspunsurile și vor fi studiate, trece timp. Acest prim pas al lui Khuen cu circulara ne arată tendința guvernului de-a scăpa de reforma electorală democratică.

Stiri politice din străinătate

Anglia. În Anglia, ca și la noi, e o dietă compusă din deputați aleși de popor, și un fel de casă a magnaților, numită camera lorzilor, cari nu sunt aleși, ci sunt membri pe temeiul averii sau funcțiunii lor, sau apoi sunt numiți de rege. Camera lorzilor s'a cam împotrivit totdeauna legilor populare votate de dietă. În anul 1909, dieta (numită în Anglia camera comunilor) a votat o lege, prin care dările aveau să fie progresive, adică fiind cineva mai bogat să plătească cu mult mai multă dare, decât cel mai sărac decât el. De pildă un țaran cu un venit de 500 cor. plătește 5 cor. dare, unul cu venit de 5000 cor. să plătească nu numai de 10 ori atâta (cinci mii e de 10 ori cât cinci sute), ci de 20 de ori. Camera lorzilor a respins acest proiect, pentru că lorzii sunt toți milionari. Guvernul a propus atunci o lege, care luă lorzilor dreptul de-a mai putea respinge legi privitoare la dări. Lorzii s'au împotrivit din nou. Atunci s'au dizolvat (închis) camera comunilor (dieta) și guvernul a învins din nou, mai ales cu ajutorul Irlandezilor și al socialiștilor. Ajungând regele Gheorghe pe tron, dieta s'a dizolvat din nou, la alegeri a biruit însă iară guvernul, tot cu ajutorul Irlandezilor și al socialiștilor. Irlandezilor le-a făgăduit totodată *autonomia Irlandei* (așa numitul *Home-Rule*). Dieta aceasta a votat o lege, care hotărăște, că lorzii nu mai pot opri legi privitoare la dări și la autonomia Irlandei. S'au împotrivit ei și acum, dar de teama, ca regele să nu numească un număr mare de membri noi în camera lorzilor, au primit legea... Așa că în Anglia a biruit *poporul* și au biruit și *ideia națională*, căci Irlanda va trebui să-și capete autonomia, așa cum o cerem și noi pentru Transilvania.

Anglia a fost bântuită de o grevă mare a muncitorilor din porturi și dela fabrici. În săptămâna din urmă se puseseră în grevă și cei dela căile ferate, așa că au încetat circulațiunea trenurilor, făcându-se o pagubă uriașe industriei și comerțului. Muncitorii cer plăți mai bune. Când se vor ceti rândurile acestea, greva va fi, credem, isprăvită, căci muncitorii își vor fi ajuns, fie și numai în parte, scopul.

Belgia. În Belgia e vot universal, dar nu e egal, ci plural, adică un om mai bogat are mai multe voturi. Acum se fac acolo agitațiuni mari pentru introducerea votului universal *egal*, cerându-se totodată și o nouă lege școlară, care să facă învățământul obligator pentru toată lumea, cum e de pildă la noi și în România. Săptămâna trecută au fost în Brüssel, capitala Belgiei, demonstrațiuni uriașe pentru votul universal egal și legea școlară cea nouă. Au luat parte preste două sute de mii de cetățeni, cari au jurat, că nu se vor liniști, până nu-și vor vedea împlinite dorințele.

Literatură și știință

Holera.

Istoricul ei. — Măsuri de apărare.

Conferință ținută în 5 Februarie 1911 în Casa Națională din Sibiu.

De Dr. I. Beu.

(Sfârșit.)

Profilaxia generală aparține competenței statului, care este dator a întrebuința toate mijloacele potrivite de a împede importarea comabacilului din alte țări și a-l nimici îndată ce s'a ivit în țara proprie. Pentru a arăta cum lucră statul, vom lua două-trei exemple.

Vapoarele, cari pleacă din un port molipsit, au să fie curățite și desinfectate temeinic. Nu le este permis a încărcă obiecte suspecte, cum ar fi: sdreanțe, haine vechi, albituri murdare etc. Personalul vaporului și pasagerii vor fi cercetați de un medic înainte de plecare; cei suspecti (bănuți) vor fi reținuți și internați în un spital sau în o baracă de izolare. Un vapor, care a călătorit 7 zile de-a rândul în largul mării fără îmbolnăviri de holeră, poate intra în port fără nici o pedecă; dacă însă nu s'au împlinit 7 zile dela plecare, va trebui să rămână în carantină până la împlinirea acestora. Vapoarele, cari au transportat bolnavi de holeră, vor avea să rămână în carantină 7 zile, având a fi curățite și deinfectate. Pasagerii și personalul se coboară pe uscat, unde este împărțit în mici grupe și internat în barace speciale, curățit și desinfectat. Dacă în curs de 7 zile nu se ivește nici un caz de îmbolnăvire, pasagerilor și personalului se dă drumul liber, după o ultimă curățire și desinfectare.

După aceleași principii se urmează și cu călătorii, cari vin cu trenul din localități molipsite. Din o țară, băntuită de holeră, nu-i permis să treacă vagoane în țara vecină. La stațiunea de graniță se schimbă trenul, iar călătorii și bagajul lor vine cercetat din partea organelor sanitare (medicale) publice, totdeauna în frunte cu un medic. Cei suspecti ori vin izolați în barace speciale, ori transportați într'un vagon separat până la cel mai aproape spital de izolare. Pasagerii sănătoși pot merge la casele lor, dar vor rămânea sub supraveghiere încă 5 zile.

Dacă cu toate măsurile de apărare, totuș s'a ivit holeră în țară, autoritățile publice au dratorința să împedeze răspândirea molimei. În acest scop primul caz ori primele cazuri trebuiesc cu cea mai mare rigoare izolate; obiectele atinse de bolnav, dacă sunt fără preț, vor fi arse, cele prețioase se vor desinfecta cu mare grijă, asemenea casa unde a locuit ori stat înainte de îmbolnăvire, trăsura în care a fost transportat etc. Toți aceia, cari au venit în atingere cu bolnavul, vor fi desinfectați, izolați ori cel puțin puși sub supraveghere timp de 5 zile. Numai cu astfel de măsuri, cari sunt destul de draconice, este cu putință a nimici comabacilii și a împede lățirea unei epidemii formale.

Asemenea măsuri s'au luat și în patria noastră îndată la ivirea primelor cazuri de holeră, în August anul trecut și ele au fost, mai mult sau mai puțin, ținute

până la totala stângere a epidemiei.

Dar, onorat public, măsurile luate de autoritățile publice nu sunt totdeauna îndestulitoare, fie ele cât de bune, energice, draconice chiar. În timpuri de epidemie, ori poate intra toate împrejurările mai presus de grija ce ni-o poartă statul, este grija ce trebuie să ni-o purtăm noi înșine.

E bună și neapărat de lipsă profilaxia generală, dar ea se completează și devine absolut sigură prin profilaxia individuală.

Tocmai pentru importanța ce o are profilaxia individuală, să-mi dați voe a cita din cuvânt în cuvânt părerea în această privință a doi profesori renumiți, anume: Dr. Nothnagel și Dr. Kahler, cari în anul 1892, va să zică în timp de holeră, la însărcinarea guvernului austriac au scris o broșurică despre tractarea holerei și apărarea împotriva ei. Iată ce zice acești profesori învățați:

Profilaxia individuală (după profesorii Nothnagel și Dr. Kahler). „În majoritatea imensă a cazurilor comabacilul ajunge în corp prin gură, de unde trece în stomac și apoi în intestin (în mațe), aici se înmulțește și își începe activitatea sa îmbolnăvitoare. El părăsește corpul bolnav înainte de toate pe calea dejectelor (prin scaun) și e în stare a-și păstra afară de organism puterea de viață și infecțiune pentru lung timp întră împrejurările favorabile. Comabacilul se poate constata în dejectele și materiile vomate nu numai în cazuri de holeră declarată, ci și în cazurile de infecțiune ușoară, cunoscute sub numirea de diaree holerică“.

„Dela aceste fapte trebuie să pornească sfaturile cu privire la profilaxia individuală (apărarea omului singuratic), și în urmăre vor trebui să accentueze, că înainte de toate a încunjura venirea în atingere cu dejectele celor bolnavi de holeră, și să indice primejdia transmiterii asupra alimentelor a germenului holerei prin mâni murdărite. Cel puțin tot așa de importantă este primejdia ce rezultă din infecțiunea solului cu germenii holerei. Trebuie să ne cugetăm la putința molipsirii cu holeră prin apa de beut, prin apa cu care se curăță vasele, poamele proaspete, legumele, în fine prin apa din scaldă, prin apa cu care ne spălăm“.

„Cel mai bun mijloc pentru încunjurarea amintitelor primejdii de infectare este a desinfecta temeinic mâinile și a întrebuința numai apă fiartă, atât pentru beut, cât și pentru scopurile casnice“.

„Pentru personal, cari stau în nemijlocită atingere cu bolnavii de holeră, ar trebui cum reiese din cele înșirate, să fie de tot mare pericolul molipsirii. Experiența ne arată însă, că nu se întâmplă în măsură așa mare, cum ne-am putea închipui și de aceea trebuie să căutăm o explicare a acestui fapt îmbucurător. El este rezultatul următoarelor considerațiuni. Organismul omenesc se scutește el însuș pe sine contra molipsirii cu holeră, și anume cel mai eficace scut îl oferă funcțiunea nealterată a organului digestiunii, îndeosebi a stomacului, prin ceea ce se împedecă așezarea și vegetarea comabacilului. După toate câte se știu în această privință, factorul principal este prezența acidului muriatic în sucii gastric“.

„Din cunoștințele ce avem despre felul molipsirii cu holeră, cu privire la profilaxia individuală se poate stabili ca prin-

cipiu: încunjurarea tuturor momentelor, cari ar putea să conturbe ori să reducă funcțiunea motorică sau chimică a stomacului. Astfel de momente sunt: surmenări corporale și spirituale, alterațiuni psihice, pe urma cărora, după cum se știe, suferă funcțiunea motorică a stomacului. Mai departe consumarea de bucate grele, pregătite neîndestulitor ori necorăspunzător, de alimente neobicinuite, dar mai ales prânzuri prea copioase, prin ceea ce se conturbă sau cel puțin poate deveni insuficientă funcțiunea chimică a stomacului și în fine consumul abusiv de beuturi spirtuoase“.

„Un remediu profilactic corăspunzător ar fi, mai ales în cazuri și de cea mai mică dispepsie, întrebuințarea de acid muriatic după fiecare mâncare, 8—10 picături în un pahărel de apă fiartă.

„Nu arareori în timp de epidemie unii oameni sufer de constipație, de frica holerei. A neglija o astfel de constipație nu e bine.

„Să ne ferim de răceli, cari pot da naștere la cataruri în tractul intestinal, și să dăm atențiune igienei generale a corpului (băi, mișcare în liber, somn suficient)“.

„Cataruri existente de stomac ori de intestine trebuiesc tractate cu cea mai mare îngrijire“.

Așadară profilaxia individuală în timp de holeră este: să încunjurăm toate ocaziunile, cari ar putea slăbi ori îmbolnăvi corpul, îndeosebi stomacul; să ne ferim de beuturi spirtuoase; să bem numai apă fiartă, în general să întrebuințăm pentru toate scopurile numai apă fiartă; nici chiar poamele să nu le mâncăm nefierte, ne-coapte; să păstrăm cea mai mare curățenie; să ne ferim a veni în atingere cu bolnavi. Tot regule simple, dar foarte bune, cari ne scutesc cu siguranță de molipsire.

Onorat public! Am ajuns la sfârșitul conferinței mele. Termin cu dorința, că poftitul oaspe să rămână în patria lui veche, să ne cruțe cu vizita anunțată și să se mulțumească cu spaima ce a răspândit în toate părțile în toamna trecută. Dacă însă dorința noastră nu se va realiza și holeră se va ivi iarăș vre-odată, să o primim cu liniște fără teamă, căci nu ne poate face nici un rău, dacă vom avea totdeauna înaintea ochilor măsurile de precauțiune și de apărare ce le-am înșirat.

Cântece populare.

IV.

La bădița sub părete
Șed la umbră două fete,
Una slută, dar avută,
Alta mândră, dar sârmană,
Copiliță de vădană.

Cea bogată zice-așa:

— „Pe mine badea mă ia,
Că-mi dă tata șeasă boi
Și-o turmă mare de oi“.
Cea săracă răsucea,
Fusu 'n mână și gândea:
— „Nu dă badea ochii mei
Pentru șeasă boii tăi.
Nu dă badea gura mea
Pentru avuția ta“.

V.

Mă duc la maica să plâng,
Maica-mă pune să mânânc,

Vre-o câteva masline
C-o felioară de pâine,
Eu mânânc și mai rămâne.

Maica 'mi știe inima
Că iubesc pe cineva.
Dar eu cum nu voi iubi...
Că și muntele că-i munte
Încă are doruri multe,
Și dealul pe care-l sui
Inverzește 'n vremea lui.

Cântate de
Măriuța Fleoșiu, Săliște.

VI.

Tu boare de vară
Trage pân' de seară,
Să se răcorească
Robii câmpului,

Slugiți Domnului.
Hai să ne legăm
Ca să secerăm,
Voinici vom chiema
De ne-or ajuta.
Și de n'or veni

Noi nume le-om pune:
Stane Măgherane,
Busuioc Ioane,
Niță Tămăiță,
Rosmarin Georgiță.

Stăpâne, stăpâne,
Gată-mi-te bine,
De vin și de pâine
Că cununa-ți vine,
Mândră 'ncoronată,
De fete purtată
De feciori udată.

Nu te supăra
Că s' holdele rare,
Că spicul e mare
Domnul îți va da
Spicul ferdela
Claia găleata.

Stăpână aleasă
Iie de mătăsă,
Pune cina 'n masă
Că sosim acasă.

De cătră Cergău
Vine un nor greu,
Dar nu e nor greu,
E bădițul meu,
Cu fluiera'n brâu
Pe carul cu grâu.

Cântată de:
secerătoarele din Aciliu.
Maria Gușan

Greva uriașă din Anglia.

— Vezi descrierea chipului la pagina 7 —

Greva uriașă din Anglia.

— Vezi chipul de pe pagina 6. —

Am dat deja știri despre greva uriașă din Anglia, unde n'au încetat lucrul numai muncitorii de prin porturi și cei dela fabrici, ci și cei dela căile ferate, așa că în câteva ținuturi trenurile încetaseră să mai umble. În Liverpool și alte câteva orașe industriale (cu fabrici multe) au început să moară încodată așa de mulți oameni ca mai înainte din cauza foamei și a necurăteniei grămădite pe stradele necurățite.

Englezii sunt oameni greu de pornit, dar odată porniți, nu se mai opresc. Când se inferbântă, iau parte la agitațiunile de stradă chiar și femeile. Icoana de sus arată o adunare mare populară, în care niște doamne atâta pe muncitori la grevă, altele se împotrivesc. Cu câtă patimă se aruncă Englezii în astfel de lupte politice, se vede nu numai de-acolo, că și femeile se amestecă în ele, dar se poate cunoaște și din împrejurarea, că lorzi (grofi) protivnici partidului muncitorilor s'au înscris de bună voie să facă slujba de poliști contra greviștilor.

Observări dela sate.

— In formă de poezii populare. —

Noi țărani dela țară,
Cât ni-e pâinea de amară,
Lucrând din zori până-n sară, —
Trăim cu suflet curat,
Și sărac cât și bogat,
Obiceiurile noastre
Fie ele cât de proaste,
(Asta o zic numai unii,
Frați de cruce cu nebunii)
Noi ni-le ținem curate,
Nu cu rău amestecate.

Dară domnii, ierte-mi domnii,
Că suntem în preajma tomnii,
Obiceiurile lor
Sunt ca a țiganilor...
(Mă iertați de-expresiune,
In ăst an sunt grâne bune).
Căci ce-mi văzu astăzi ochii:
Două cuconițe'n rochii,
După moda cea mai nouă
Îmbrăcate amândouă,
Ziua în amiaza mare,
Spre-a țărănilor mirare,
Pe-un scaun lâng'un părete
Trăgeau fum din țigarete,
Slobozindu-l gros pe nas,
S'arete că-s din oraș.

— Domnilor, cari aveți fete,
Și trag fum din țigarete,
Iar vouă puțin vă pasă,
Țineți-vi-le acasă. —
Nu le trimiteți pe sate,
Că faceți numai păcate.
N'am vrea ca fetele noastre
(Fie ele cât de proaste)
Se'nvețe lucruri domnești
Ce samân' a țigănești.
(Vai, de domni am frică mare,
Mă iertați de-asemănare).
Rămâneți voi între voi,
Nu mai veniți pe la noi.
Că voi puneți preț pe bani,
Noi pe cinstea de țărani.
Și noi nu dăm cinstea noastră
Pentru toată-averea voastră.

Deci, fumați țigările,
Vă mâncați mâncările,
Vă pupați câinii în bot,
Verișoară și nepot,
Vă îndrăgostiți acasă
Sau ori und' puțin ne pasă, —
La tot cazul în ogradă
Nu aici la noi pe stradă,
Că aici la noi pe sate,
Stradele sunt măturate-
Și sufletele curate.
Și cum zic mulți dintre-ai noștii,
Că țărani suntem proști,
Rămâneți voi cu domnia
Noi rămânem cu prostia.
Voi când vă'ntâlniți cu noi,
Ne-agrați cu: „tu“ și „noi“,
Iar noi cu prostia noastră
V'agrăm: „Măria voastră!“
Și tot așa cu prostia
Ne ridicăm pălăria....

— Și acum de încheiere
Se v'aduc o mângâiere:
Azi e zi de sărbătoare,
Cetitori și cetitoare, —
Tot ce v'am comunicat
S'a 'ntâmplat la noi în sat.
Dar vă spun și dumneavoastră,
Că n'au fost de legea noastră
Domnii cu a lor purtări.
Deci se nu-mi aud muștrări.
Eu le-am spus ca se 'nvățăm,
Numai ce-i bun se luăm
Dela alții, iar ce-i rău
Ferească-ne Dumnezeu!

Petrea Dascălul.

Știrile Săptămânii.

Sibiu, 25 August n.

La Asociațiune.

Luni încep serbările mari ale culturii române la Blaj. In acelaș loc sfințit, poporul român a fost chemat în anul 1848 ca să hotărască programul pentru câștigarea libertății naționale, care cuprinde pe cea culturală și politică. Suntem chemați acum să vedem roadele unei munci culturale de 50 de ani și să chibzuim asupra viitorului nostru cultural.

Să ascultăm de chemare, ca să vedem, că suntem vrednici de un viitor mai bun.

Arhieriei noștri la Blaj. După cum se vestește din Blaj, toți arhiepiscopii și episcopii români vor lua parte la adunarea jubilară a Asociațiunii din Blaj.

Aeroplanul lui Vlaicu e de Luni sara în Blaj. Transportul a costat 700 de lei, dela București până la Blaj. Vlaicu va zbura cu aeroplanul Marți în 29 August st. n., între orele 5—7 după amiază.

Amintim celor-ce pleacă la serbările din Blaj, că în stațiunile căilor ferate să ceară bilete pentru Küküllöszög, nu pentru Blaj (Balazsfalva), căci stație cu numele Blajului nu e.

Dela partidul național român. Biroul central (cancelaria) al partidului național român s'a mutat la Arad, strada Zrinyi, Nr. 1 a. Celce are ceva de scris să trimită scrisorile recomandate la adresa dlui Dr. Ioan Suciu, Arad, strada Zrinyi, Nr. 1 a.

Ziua împăratului s'a serbat Vineri în săptămâna trecută, cu deosebită pompă la catedrala românească și la toate celelalte biserici din Sibiu. In catedrală, slujba a făcut-o chiar Excelența Sa metropolitanul Ioan Meșianu, împreună cu mai mulți asesori consistoriali și diaconi.

Mare paradă militară a fost pe câmpul pentru deprinderi militare.

Sărbările cele mari ale Ligei din București.

Un lucru ce nu s'a accentuat până acum pentru onoratul public, ce participă la marile serbări aranjate în parcul Carol I (Filaret) în zilele de 28, 29 și 30 August st. v. nu este numai *exceptionala reducere de 75%* ce am dobândit pe toate liniile Căilor Ferate Române, ci și eventualitatea unui câștig din Loteria Ligei, a cărei primă tragere va fi în ziua de 21 Noemvrie c.

Atunci urna va scoate pentru 306 fericiți câștigători tot atâtea numere norocoase în sumă totală de 27,250 lei, din care unul de 10,000 lei. Biletele sunt valabile și pentru tragerea II, care va avea loc preste 6 luni, când vor fi încă 467 câștiguri în valoare de 37,750 lei, între care un altul tot de 10,000 lei. In total 773 câștiguri în sumă de 65,000 lei.

E necesar ca fiecare participant să spună la casa de bilete a gărei, că merge la București pentru serbările Ligei. Această spre a se evita orice confuzie.

Reducerea generală de 75% pe Căile Ferate Române este valabilă pentru plecare în zilele de 26, 27, 28, 29 și 30 August, iar pentru înapoere în zilele de 28, 29, 30 și 31 August. Reducerea este acordată pentru toate clasele și pentru toate trenurile accelerate și de persoane.

† **Nicolai Vătășan**, profesor pensionat dela seminarul din Sibiu, a murit la 5/18 August la casa părinților săi din Zoltan. Suferia de vre-o trei ani de o boală grea, care nu iartă. Fie-i țărâna ușoară!

In amintirea lui Dr. Petru Șpan, Reuniunea învățătorilor români din cele patru protopopiate bănățene a făcut un parastas în biserica din Fabricul-Tișoarii.

Tipografie nouă românească s'a deschis la Arad cu numele „Concordia“, unde se tipăresc gazetele românești „Românul“ și „Poporul Român“. Tipografia este proprietatea comitetului național.

O faptă vrednică. Doamna preteasă văduvă **Ana Damian** din Balșa (comitatul Hunedoarei) a ales mijlocul cel mai bun, pentru a face nemuritor numele iubitului ei soț răposat, părintele Nicolai Damian. A făcut adică o fundațiune de o mie de coroane, hotărând, ca jumătate din veniturile fundațiunii să se întrebuinteze pentru ajutorarea băieților din Balșa, cari vor îmbrățișa negoțul sau meseriile, iar cealaltă jumătate pentru înființarea unei biblioteci parohiale, cu cărți bune pe sâmbăpoporenilor.

Principesa Elisabeta a României, spun gazetele bulgare din Sofia, e vorba să se mărite cu Boris, moștenitorul tronului bulgar. — Când e fata de măritat, mai ales din neam de rege, pețitorii curg!

Banca „Bistrițana“ din Bistrița a înființat o sucursală (filială) în Beclean. Sucursala se va ocupa cu aceleași operațiuni de bancă, ca și centrala.

O școală românească în primejdie. Comuna C... din Banat, are, după cum spune „Drapelul“ din Lugoj 7000 locuitori, aproape toți Români. În comună e o școală românească cu 3 învățători și o învățătoare. Guvernul dușmănos culturii noastre naționale și cunoscând și ticăloșia Românilor de pe alocurea, au înființat și o școală de stat în comună, la care își trimit și mulți Români copiii. Cei dela școala de stat i-au mai mințit pe Români, că de vor da vre-o 3—400 de cor. pe an, o să le învețe copiii și buchile românești.

Știrea aceasta e cât se poate de tristă, mai ales, că copiii români dați la școala de stat o să ajungă în starea nenorocitorilor Șvabi din Banat, cari încă după ce s'au amestecat șase ani cu o limbă străină s'au ales, că nu sunt în stare să facă o scrisoare cum se cade nici în limba maghiară, nici în cea germană. Limba străină nu trebuie la sate ci ea se învață cu folos la gimnaziu.

Groful Karolyi viteazul, care și-a primit odată pedeapsa pentru batjocurile, cu cari a încărcat armata împărătească din anul 1848, încă tot nu e lăsat în pace. Principele austriac, Ludovic Windischgrätz, fiul comandantului suprem al armatei împărătești din anul 1848/49 a cerut dela Károlyi să-i explice, ce a înțeles el cu vorbele „armată de călăi“. Károlyi s'a grăbit să-i răspundă, că nici pe departe n'a avut de gând „să necinstească memoria vitejilor morți și a soldaților, cari au slujit cu credință, împlinindu-și jurământul făcut“.

De-l va mai încolți acum cineva, o să-l vedem pe groful kossuthist jurând, că armata lui Kossuth se compunea numai din ucigași, tăciunari și hoți.

Cum se risipesc banii țării. În Deva e o bancă patriotică *Dévai hitelbank részvénytársaság*, în frunte cu un baron Kemény. Ea s'a amestecat cu o întreprindere jidană *Hunyadvarmegyei faipar r. t.*, așa dară tot patriotică, la care însă a pierdut o sumedenie de bani. Ceice își aveau banii depuși la ea — desigur, că sunt și bani de-ai orfanilor români — au dat navală să-și scoată depunerile. Bani nu erau, și atunci s'a dus iute o deputațiune la Pesta, ca să ceară guvernului să-i dea din banii țării, căci de va bancrota, e mare primejdie pentru patrie, adevărat pentru Jidano-Maghiari, căci ea e între Valahi. Insuși fișpanul a intervenit, ca să i-se ajute. Guvernul s'a grăbit să trimită un om, să cerceteze și să raporteze. Suntem siguri, că banca va fi ajutată, doar e patriotică. Iar noi trebuie să punem întrebarea: Oare Românul, care se încrede într-o bancă străină și în oamenii ei, nu e numai ticălos, ci și dușmanul său propriu?

Foc groaznic în Ludoșul mare. Ni se scrie: Azi, Marți în 28 August st. n., la ora 12 și jumătate din zi, a izbucnit un foc groaznic în comuna noastră Ludoșul mare. Focul ajutat de un vânt puternic, a nimicit edificiile economice alor 28 familii dimpreună cu toată recolta adunată în acest an. La 8 familii le-au ars și casele, scăpând sermanii oameni numai cu hainele de pe ei. Că focul nu s'a întins și mai tare, în urma vântului ce bătea, este a se mulțumi harnicilor pompieri din loc, cari sub comanda vrednicului căpitan, dl *Roman Luca*, au putut împiedeca la timp lățirea focului și mai departe. S.

Librărie nouă românească, cu numele *Minerva*, s'a deschis în Brad, unde se vor putea căpăta tot felul de cărți românești, rechizite de scris, cărți postale ilustrate, tipărituri pentru preoți, învățători și advocați, precum și odăjdii bisericești. Îndemnăm pe toți Români noștri din părțile acelea să ocolească de-acum înainte și mai mult librăriile străine, ai căror proprietari se îmbogățesc de pe spinarea noastră, ca apoi să-și bată joc de poporul român și să-l asuprească.

Badea Gheorghe Cârțan a murit. Cine n'a cunoscut pe Badea Gheorghe Cârțan, ciobanul din Cârțișoara, veșnic în spinare cu desăgii plini de cărți și gazete? Foile din Țară ne aduc știrea, că a murit Luni în Poiana Țapului, lângă Sinaia. Venise bolnav dela București și nevoind să între într'un spital, dl Lahovari i-a dat o odaie în cătunul Poiana Țapului, unde a și murit. Scriitorul acestor rânduri l-a întâlnit pe la începutul lui Iulie în București. Era galbin și slab prăpădit.

Cârțan, care a colindat Austro-Ungaria, Germania și Franța, și-a câștigat un bun merit prin trecerea multor cărți românești, de multe ori oprite, preste munți.

Înmormântarea i-s'a făcut Mercuri, cu cheltuiala Ligei culturale. — Odihnească în pace!

Jubileul lui Fejérvary. La 14 August s'au împlinit 60 de ani, decând baronul Fejérvary a intrat în armată. El a primit o mulțime de felicitări, chiar și dela generali militari din străinătate, la cari s'a alăturat și împăratul Wilhelm al Germaniei. Împăratul nostru a poruncit să se bată o medalie anume de amintire în cinstea credinciosului general. Fejérvary e cunoscut și în viața parlamentară decând, la 1905, a alungat pe gălăgioșii kossuthiști cu soldați din dietă. După el a venit coaliția, cel mai ticălos guvern din câte a avut Ungaria, căci în el erau și Apponyi și Kossuthi.

Cap de Săcuiu. Nagy György, fostul deputat săcuiu din partidul kossuthist, vestit pentru prostiile cele mari făcute cu vorba, vestit și pentru înjurăturile, cu cari au crezut că murdărește pe Împăratul și pe națiunea românească, s'a lăpădat de Kossuth și nu mai vrea un *tiszta magyar Kiraly*. Nu! El vrea o republică... iar președintele republicii să fie el. Ca să câștige pentru ideile sale pe Săcuiu lui, scoate o foaie republicană maghiară. Și-acum țineți-vă!

Omor la beție. Urmând obiceiul urât, de-a merge în zile de sărbătoare la crâjmă, o parte dintre Români din Slimnic (lângă Sibiu) s'au adunat Sâmbăta trecută, în ziua Schimbării la față într-o crâjmă, unde s'au pus pe rachiu. Capetele s'au îndobitocit și în curând au început ceartă și din ceartă bătaie. Bețivii s'au apucat să se lovească cu băte, furcoale și cuțite. În curând trei frați se tăvăliră în sânge. Unul, Ioan Morariu, tată la doi copii, muri, Ioan e greu rănit, Miron mai ușor. Ucigașul Pavel Rotariu și patru tovarăși la omor, au fost arestați.

Știrea despre acest omor s'a publicat prin toate gazetele nemțești și ungurești, și străinii își bat iară joc de Români, zicând: Eaca, cum își prăznuesc Români sărbătorile! Se 'mbată ca porcii cu rachiu, apoi se omoară ca fearăle. — Rușine!

Holera. Boala aceasta a ajuns și în Viena, unde a murit o lucrătoare. S'au luat toate măsurile, ca boala să nu se răspândească. Rău bântuie holera în Turcia, mai ales în Constantinopole, apoi în Albania și Macedonia, unde a fost adusă de soldați turci veniți din Asia mică. Acum de curând s'a constatat un caz de moarte și în spitalul din Fiume, în Ungaria. În spital mai sunt încă 3 bolnavi, iar alți șaptezeci de oameni, cari au venit în atingere cu cei bolnavi, au fost izolați, adevărat despărțiți de toată lumea.

Trăznet. Vremurile grele, cari s'au descărcat de câțiva timp preste Ungaria, și-au avut jertfele lor. În Bodrovecce, fulgerul a trăznit trei țărani, cari se adăpostiseră din prostie sub un copac; în Teche (comitatul Zemplin) au trăznit pe primar.

Moarte năprasnică l-a ajuns pe lucrătorul Ariton Mânase dela fabrica de hârtie din Petrifalău (comitatul Sibiului), unde l-a apucat o mașină zdrobindu-l.

Foc mare. a fost în comuna Harapaș (partea de meazănoapte-răsărit a Ungariei), unde au ars 46 case, 123 clădiri economice și cantități mari de nutreț. 54 de familii au rămas fără de adăpost.

Căzut de pe o stâncă. Cu prilejul unei excursiuni făcute pe Peatra Craiului, farmacistul Ioan Spitra din Orăștie a căzut într-o prăpastie dela o înălțime de 60 metri, rămânând mort pe loc.

Omorâți de un tun. Pe câmpul de manevre de lângă Viena se făceau mai zilele trecute încercări cu un tun nou. Unul din aceste tunuri a explodat (a plesnit) și a spintecat pe un biet soldat, la altul i-au smuls brațele, pe un locotenent l-a rănit.

Sinucidere și încercare de sinucidere. După cum aflăm din foile noastre din America, soția Victoria a lui Vasile Dobrin de neam din Arpaș, s'a sinucis în Jeanette, statul Pensilvaniei. Cauza ar fi o bănuială de necredință a soțului său. Acesta de supărare și-a tras un glonț de revolver în piept. Greu rănit, a fost dus la spital.

Trimiterea gazetelor cu aeriplane. În Paris și în Berlin se fac încercări de-a trimite gazetele de zi în alte orașe și la băi cu ajutorul aerioplanelor. Cele dintâi încercări au reușit foarte bine. Se'nțelege, că la un aieroplan nu-i trebuie nici jumătate din timpul, care-i trebuie trenului.

Păziți armele de copii. Băiatul de zece ani al învățătorului Gross din Petersdorf (pe la Bistrița) s'a jucat cu revolverul încărcat al tatălui său. Din negrijă, revolverul s'a descărcat și glonțul a intrat în obrazul copilei de șase ani a altui învățător. Biata fetiță a trebuit să fie dusă la Cluj, ca să-i scoată glonțul, care se oprise în falcă.

Moarte din cauza dalacului. Am vorbit în foaia noastră de boala grozavă a dalacului (boala de splină), care se ia dela vite și la om și omoară fără milă. În comuna Tărtășești (județul Ilfov, România) s'a ivit boala aceasta printre oi. Din cauza dalacului au murit într-o singură zi 32 de oi. Din cauza negrijii s'au molipsit și doi copii, dela aceștia s'a luat boala la femeia, care îi îngrijă. Femeia a murit încă înaintea copiilor.

Țăranii sași. Reuniunea de agricultură a Sașilor din Ardeal are zece mii cinci sute de membri. Foaiă lor economică se tipărește în zece mii de exemplare. Să nu uităm, că Sașii sunt vre-o 230 de mii cu totul!

Un ziar jidano-maghiar confiscat. În numărul dela 5/18 August, gazeta jidano-maghiară din Pesta „A nap”, totdeauna plină de minciuni, a batjocorit în modul cel mai murdar pe Impăratul. Poliția a confiscat (oprit) acest număr, totodată primarul orașului i-a luat dreptul de-a mai putea fi vândut pe stradă. Din cauza aceasta, justiștii și kossuthiștii au început să facă o gălăgie mare, atât în gazetele lor, cât și în dietă, zicând, că se atacă libertatea presei. Dar când redactorii noștri sunt înfundată cu anii în temniță și proprietarii foilor plătesc mii de coroane amendă, fără ca cineva să fie vinovat, cum sunt Jidanii dela „A nap”, nu se vatămă libertatea presei?

Cutremurul dela Kecskemét. Acuma s'a terminat cercetarea cu privire la pagubele pricinuite de cutremurul din Kecskemét. Din 11 mii de case, nici una n'a rămas întreagă. Paguba întreagă e de aproape nouă milioane coroane, din cari 5 și jumătate milioane sunt în sarcina orașenilor, restul în a statului, bisericilor și comunei. Ajutoarele străne nu fac nici 300 de mii de coroane. Se'nțelege, că nu sunt săraci toți cei păgubiți.

Un hoher nemulțumit. La Seghedin au spânzurat nu de mult pe Ungurul Szalma pentru omor. Munca de hoher a făcut-o Bali Mihály, hingherul țării. Acesta a cerut dela procuratură 307 coroane cheltuieli de — spânzurare, dar nu i-s'a dat decât 225 cor. Supărat, a făcut apel la ministrul de justiție, ca să-i dea mai mult.

Un șef de bandă bulgară omorât. Din Salonic se vestește, că într'o ciocnire dintre trupele turcești și o bandă de comitagii bulgari a fost ucisă și căpetenia bandei, vestitul Apostol Petcoff. Moartea acestuia e o mare pierdere pentru revoluționarii bulgari, al căror număr și de altminteri e tare scăzut.

Cartușe de războiu la manevre. Două regimente, cel din Dobrițin și cel din Oradea-mare, făceau deprinderi militare sub comanda generalului Paczak. Generalul observă, că la deprinderile de împușcat se folosesc și cartușe de războiu (aspre), nu numai de cele de manevre (oarbe), ba un glonte îi trecu șuerând pe la ureche. Deprinderile fură curmate numai decât și se făcu acolo pe câmp o cercetare a puștilor. Se și află, că unul Neuhau, în stare civilă șef de tren, a tras cu cartușe de războiu, ca să-și răzbune în contra generalului, care-l pedepsise cu câteva zile mai înainte.

Ceată de tâlhari. Încă de anul trecut dădusem veste, că în munții României de către Argeș s'au ivit o ceată de tâlhari, care jefuiau pe oameni. Ceata se compunea din tâlhari din România și dela noi. Fiind urmărită rău de jandarmii de dincolo, au trecut dincoace, apucându-se aici de tâlhării. Cea din urmă tâlhărie au săvârșit-o în Scoreiu (comitatul Făgărașului). Mai întâiu au trimis o scrisoare crâjmarului, în care cereau ca el să depună până Joi (săptămâna trecută) seara la 7 oare o mie de coroane la un loc anumit.

N'a pus însă. În aceeaș seară, tâlharii au intrat în crâjmă, au luat șapte sute de coroane, cari se găseau în ladă, au beut câte un păhar de rachiu și au plecat.

Plângându-se lumea tot mai mult, s'au pornit și jandarmi mai mulți pe urma lor, fără să facă deocamdată mare ispravă. Într'o Vineri, 80 de jandarmi au încunjurat Scoreiul și au cercetat prin toate casele, fără să găsească ceva. Sâmbătă au cercetat prin Porumbacul de sus, Duminecă în Cârța și Porumbacul de jos. Aici au prins pe unul bănuț, pe care l-au dus la Arpaș, de unde le-a scăpat însă, spărgând fereastra închisorii și fugind. Luni l-au prins de nou în Făgăraș. Cercetându-l, au găsit la el 300 de coroane și două revolve. Tâlharul era îmbrăcat pe sub cămașă cu o altă cămașă de zale de fer. Acum sunt 200 de jandarmi, cari umblă după tâlhari. Până acum s'a aflat, că în fruntea bandei sunt Andreiu Budac și Gheorghe Veza, cari s'au ascuns în munți. Despre cel dintăiu se știe, că în România a fost condamnat pentru omor, dar a scăpat din temniță.

Plata. Pentru restaurarea bisericii săsești din Bistrița a dat ministrul de culte 26 mii de coroane.

Aviz. Cursurile „Școlii pentru economia și industria de casă”, susținută de „Reuniunea femeilor române din Sibiu”, se începe la 1 Septembrie. Instrucțiunea secțiunii economice cuprinde: a) învățământ practic: pregătirea bucatelor, conservarea poamelor și legumelor, spălatul și călcatul rufelor, confecționarea rufelor etc.; b) învățământ teoretic: economia de casă, contabilitatea etc. Instrucțiunea secțiunii industriale cuprinde: cusut, croit, împletit cu mașina, tors și țesut. E de dorit, ca elevele să se prezenteze punctual pentru a lua parte la pregătirile pentru inaugurarea festivă a noului local al școlii în casa proprie a reuniunii.

Informațiuni se pot primi dela *Comitetul „Reuniunii femeilor rom. din Sibiu”*.

Din isprăvile Țiganilor lăieți. Câțiva jandarmi întâlniră în niște cucuruze de pe hotarul comunei Cheverușul mare (comitatul Timișului) o laie de Țigani. Jandarmii i-au provocat să stea, Țiganii însă o rupseră la fugă, trăgând focuri de pușcă. Atunci traseră și jandarmii, culcând trei Țigani, doi morți și unul rănit greu.

„FOAIA POPORULUI”

este

cea mai veche, mai bună și mai ieftină foaie pentru poporul nostru.

Cuprinsul ei, foarte bogat și variat, este anume întocmit pentru trebuințele țaranului român.

Numeri de probă se trimit la cerere ori-cui gratis.

Abonarea se poate face cu începutul fie-cărei luni și costă:

Pe un an întreg	4 cor. 40 bani
Pe o jumătate de an	2 „ 20 „
Pentru țările străine	11 „ anual

(după cum stă scris și în fruntea foii).

Numerii apăruți dela 1 Iulie st. v. încoace, se trimit.

Iar de acum până la Anul-nou căl. vechiu costă 1 coroană 70 bani.

Lășiți deci „Foaia Poporului” preste tot locul, ca astfel să o putem face și mai bună!

Obrăznicie jidano-maghiară. Jidanii și alte venituri din Gurahonț au vrut să aranjeze o petrecere de vară. Ca să înșele și pe oameni cumsecade, să vină la petrecerea lor, au iscălit pe invitare și pe doi Români și o domnișoară română. Aceștia aflând de mișelia celora, au protestat în gazete. Nu e destul cu atâta, ci trebuie să înfunde temnița pentru subscriere false, ca să știe odată, că pentru Român e cea mai mare rușine de-a fi față la o petrecere jidano-maghiară-venetică.

Beția. Locuitorul Alecu Paraschiv din comuna Oancea (jud. Covurlui), bețiv mare, venind beat acasă și-a luat nevasta și copiii la bătaie, gonindu-i din casă. Apoi a dat foc lucrurilor din casă, aprinzându-se și hainele de pe el. Până să sară vecinii să-l scape, el a suferit arsuri așa de rele, încât după două ciasuri a murit.

Groaza de holeră într'un tren. În trenul, care venia dinspre Triest la Viena, erau și niște oameni din Triest, unde știm, că au fost mai multe cazuri de holeră. O femeie dintre acestia se îmbolnăvi dintr'odată, începând să verse și să aibe diaree (urdinare). Crezându-se, că e bolnavă de holeră, vagonul a fost încuiat și nimăru nu i-a mai fost ertat să iasă din vagon până la Viena, chiar dacă nu-i era drumul până acolo. Se'nțelege, că cei din vagon s'au îngrozit foarte mult. Doi dintre călătorii încuiați au sărit pe fereastră din vagon, dar au rămas răniți greu în șanț. De-aici au fost ridicați și aduși cu un alt tren tot la Viena. Ajunși aici, toți au fost duși în spitalul de holeră.

Foamete în Rusia. De doi ani încoace, țăranul rus a avut pânea de toate zilele. În câteva provincii de amândouă laturile munților Ural seceta cea mare din vara aceasta a nimicit însă toate sămănturile, așa că dela toamnă încolo, dar mai ales la iarnă și primăvară, o foamete îngrozitoare, întovărășită de tifus, holeră și ciumă, va seceră cu nemiluita între milioanele neurociților locuitori. Ținuturile amenințate au o întindere cât Austro-Ungaria, Germania și Franța la un loc. Guvernul rusesc își bate capul, cum ar putea feri lumea de primejdie, fără să fi aflat un mijloc până acum.

Rentoarcere la școala confesională. În comuna Vâlcele (Előpatok) fostul învățător și cantor s'a lăpădat de legea și neamul lui, iar guvernul, care respălătește asemenea fapte, a desființat școala confesională, a înființat una de stat și l-a numit pe renegat învățător la ea. Se'nțelege, că vinovați de aceasta pierdere a școlii naționale au fost și conducătorii și poporul, căci dușmanul numai acolo își poate înfige piciorul, unde găsește slăbiciune. Fiind un lucru din samă afară rușinos, ca o comună fruntașă românească să nu aibă școală națională, Consistorul din Sibiu a hotărât să ajute aceasta comună, ca să-și poată deschide din nou școala confesională. Poporul a hotărât, să contribuie fiecare parohian cu patru coroane pe an — prea puțin încă! — și cu ajutorul consistorului și a colectelor să-și facă școala.

În Săcuime mai sunt de altminteri multe comune, unde din cauza lipsei de școală națională Români s'au maghiarizat de mult după limbă (legea și-au păstrat-o), iar în altele, din aceeaș cauză, se maghiarizează acum tinerimea. Acolo trebuie ajutoare!

Laudă unui regiment românesc. Comandantul cel nou din Sibiu, generalul Hermann Köves de Kövesháza, a făcut inspecție la Orăștie, unde se află trei bataioane ale regimentului românesc Nr. 64. Generalul a fost pe deplin mulțumit de ținuta trupelor, cât și de felul, cum au făcut deprinderile. La urmă l-a felicitat pe comandantul regimentului, colonelul Lieb, că e preste un regiment așa de brav ca al 64-lea.

Orașe în Ungaria cu preste 50,000 locuitori sunt 18. Toate împreună au 3 milioane 713 mii de locuitori.

Hoțiile din Rusia. În sfârșit s'au sfârșit și cercetările făcute cu privire la hoțiile cele mari din Rusia. S'a constatat, că generalii au furat milioane de ruble (o rublă are cam 2 cor. 50 b.). Slujbașii cei mari, cari aveau să se îngrijească pentru cele trebuincioase soldaților în războiul ruso-japonez, au acum palate și moșii. Furnizorii (cei vindeau statului cele trebuincioase) au dat ghete (papuci) cu talpă de hârtie și șepci tot de hârtie. Tunurile erau de lemn văpsit, iar când era să vină comisiunea să le ia în primire, magazinele ardeau cu tunuri cu tot, ca să nu se poată constata înșelăciunea. Secretari de stat nu s'au rușinat să înșele statul. Așa de pildă Neratoff, fratele ministrului de externe rus și vicepreședintele unei societăți de căi ferate, a folosit la prinderea șinelor șurupuri (șirof) de lemn văpsit negru, ca să pară de fer.

Dar, după cum merg trebile în Rusia, hoții cei mari vor scăpa și numai cei mici vor fi pedepsiți.

Vieața socială

Petrecere poporală. „Reuniunea soldaților români din Sibiu“ aranjează Duminecă, în 27 August st. n. a. c. o petrecere poporală, împreună cu cântări corale, soluri, declamațiuni și postă umoristică, în grădina „Hermann“. Prețul de intrare 1 coroană de persoană. O parte din venitul curat e destinat pentru renovarea bisericii gr.-or. române din Sibiu, suburbiul inferior. Inceputul la 7 și jumătate ore sara. — La caz că timpul e nefavorabil, petrecerea se va ține în pavilionul din numita grădină.

Tinerimea română din Avrig invită la producția teatrală-declamatorică ce se va aranja Luni, în 15/28 August (la Sfânta Marie) 1911, în sala hotelului comunal din loc. Inceputul la 7 și jumătate ore seara. Venitul curat este destinat pentru scopuri filantropice. Suprasolviri marinimoase se primesc cu mulțumită și se vor cuită publice.

Program: 1. „Talpa iadului“, comedie în 2 acte de Rădulescu-Nigâr. 2. Declamație. 3. Nunta Țiganului, comedie într'un act de Emanuil Suci. După producție urmează joc.

Tinerimea română din Bungard invită la petrecerea împreună cu teatru și declamațiuni, ce va avea loc Luni, 28 August n. c. (ziua de Sfânta Marie) în școala română din loc. Taxa de intrare de persoană 1 cor. Venitul e destinat pentru augmântarea „Fondului Cultural“.

Cărți și reviste.

Dr. Ioan Rațiu: Blajul. Scurte notițe informative. Prețul 80 bani. — O broșură de 88 pagini, care cuprinde date interesante și amănunțite despre istoria Blajului, institutele lui culturale și bărbății cei mari eșiți de-acolo. Are și câteva ilustrațiuni, cari reprezintă școale și internate. Lucrarea e binevenită tocmai acum în preajma marilor serbări culturale dela Blaj.

Revista politică și literară. Anul III, nrele 9/10, 11/12. Blaj 1911. Un cuprins bogat, povești, poezii, studii literare, istorice, economice, cronică bogată, semnate de domnii A. Ciato, P. Papazissu, M. Străjanu, N. Dumbrăveanu, Em. Grigorovița, C. Moldoveanu, Dr. Cassiu Maniu, Dr. Stefan Pop, S. Gocan, I. Baptist fac din Revista politică și literară cea mai bună revistă a noastră în Ardeal și Ungaria. Apare lunar. Costă pe 1 an 12 cor. Redacția și administrația în Blaj.

I. N. Lahovary: Cum s'a stricat limba românească. Studiu literar și filologic. București, 1911.

O lucrare foarte bună, mai ales astăzi, când frumoasa noastră limbă e pociată în România de mulți gazetari, cari o împestritează cu vorbe franțuzești, iar la noi de nenorociții siliți să-și facă studiile la școalele străine. Dl Lahovary ne îndeamnă să grăim frumoasa limbă a poporului și a cărților bisericesti.

Anuarul școlii civile de fete a Asociațiunii, publicat de Dr. V. Bologa, director. Sibiu 1911. Implinindu-se 25 de ani dela înființarea acestei școale așa de trebuincioase pentru creșterea națională a fetelor noastre, ai căror părinți sunt cu stare mai bună, dl Dr. Bologa publică pe larg și bine, istoricul înființării și dezvoltării în cei dintâi 25 de ani ai ei. Lucrarea cuprinde și mai multe ilustrațiuni frumoase. În cele 4 clase și în cursul complimentar au fost 110 eleve, dintre cari 73 în internat. Profesori sunt 6, catiheți 2, instructoare 8.

A apărut în editura librăriei C. Sfetea, București: **Metodica învățământului primar,** scrisă de domnii Florian Cristescu și Ioan G. Bratu, cu o scrisoare a dlui P. Dulfu. Cartea conține teorie și planuri de lecțiuni practice din toate obiectele de studiu. Volum mare, prețul 6 lei. Recomandăm cu tot dinadinsul aceasta lucrare. Cei ce nu și-ar putea-o procura să insiste să fie cumpărată pentru biblioteca parohială-școlară.

ECONOMIE

Stiri economice.

Târgul de țară din Alțina se va ține la 16/29 și 17/30 August cel de vite, la 18/31 August cel de mărfuri.

Leac contra boalei de gură și de unghii. Doctorul Doyen din Paris a dat de veste ministrului de agricultură francez, că a aflat un leac contra boalei de gură și de unghii. L-a încercat în multe rânduri și a aflat, că poate vindeca boala nu numai când se desfășoară, ci încă dela început.

Hemeiul se scumpește. În Saaz (Austria), prețul hemeiului a ajuns în timpul din urmă la 500 coroane pentru 50 kilograme.

Negustori români, întovărășiți-vă!

Convenirea intimă a negustorilor români din Transilvania și Ungaria ce va avea loc cu ocaziunea serbărilor iubilare în Blaj, se va ține în ziua de Marți 16/29 l. c. la orele 9 înainte de amiază în localul „Hotelului Național“.

În numele colegilor negustori din Sibiu, Petroșeni și Blaj:

Aurel Popescu,
comerciant, Sibiu.

Statutele

unei

Societăți pentru asigurarea vitelor.

CAP I.

Constituirea societății și scopul ei.

§ 1. Se înființează în comuna comitatul o societate cu scop de despăgubiri pe societari de perderile, ce vor suferi în urma morții vitelor asigurate de orice specie.

§ 2. Societatea va începe a funcționa după constituirea ei în mod legal și va avea durată nelimitată.

CAP II.

Membrii și datoriile lor.

§ 3. Pot fi membri în societate locuitorii din orice comună a comitatului, cari vor subscrie la început statutele. Cei cari se vor înscrie în urmă, vor face o cerere în scris, în privința căreia se va pronunța consiliul de administrație. Acesta poate refuza primirea, fără să fie ținut a arăta motivele.

§ 4. Fiecare membru este dator a plăti o taxă de înscriere de 50 bani pentru fiecare vită mare și 25 bani pentru vite mici. Taxa de înscriere se va plăti odată pentru totdeauna și va servi pentru cheltuielile societății.

§ 5. Cotizația, pe care vor plăti-o membrii, se fixează la 1% din valoarea, cu care se prețuiește vita.

§ 6. Cotizația, cu care s'a înscris un membru, e dator a o plăti în două rate la 1 Septembrie și la 1 Ianuarie.

§ 7. Membrul înscris e dator a-și declara vitele, pentru care plătește cotizația sau asigurarea, arătând semnele, pe cari le au. Ele vor fi trecute în registrele societății.

§ 8. Se consideră asigurate numai vitele înscrise în condițiunile arătate la § 7. Orice vită cumpărată în urmă de societar se poate asigura tot în aceste condițiuni.

§ 9. Membrul este dator a declara îndată președintelui societății sau în lipsă unui membru din consiliu, când s'ar întâmplă, că vr'una din vitele sale a murit, fiind obligat să arate cauza morții.

§ 10. Pierderea dreptului la despăgubirea unei vite va fi pentru societarii, cari se vor dovedi, că nu au îngrijit bine de vitele lor, sau le-au silit să muncească preste puterile lor.

§ 11. Calitatea de membru se perde:

- Prin neplata cotizațiilor de asigurare la cel mult după două luni dela termenul hotărât în § 6.
- Prin excludere (dat afară).
- Prin înșelarea sau mituirea, ce ar face experților în cazurile de despăgubiri.
- Cei cari s'ar dovedi, că lucrează contra intereselor societății.

§ 12. In caz de moarte a unui societar, moștenitorii săi legali pot continua cu depunerile, iar de nu vor voi a continua, li se va restitui cotizația plătită numai din anul, în care a murit societarul.

§ 13. Membrii societății au următoarele drepturi:

a) A lua parte la ședințele adunării generale și a vota în persoană, neputând ceda dreptul de vot altui membru.

b) A fi despăgubiți de pierderea viteilor asigurate în condițiunile hotărâte în acest statut.

c) Vor putea face împrumuturi dela societate în scopul de a-și înmulți sau îmbunătăți vitele.

CAP III.

Condițiunile de asigurare a vitelor.

§ 14. Animalele, ca să fie asigurate, trebuie, să fi împlinit șase luni și să nu fie trecute de 12 ani. Nu se asigură vitele bolnave și slăbănoage.

§ 15. In registrele societății, odată cu înscrierea vitelor, se va nota vârsta lor și prețul fiecăreia statorit de consiliul de administrație. Condițiunile de plată sunt cele arătate la § 6.

§ 16. In caz, când s'ar întâmpla să i-se plătească unui societar o despăgubire, el nu poate să se retragă din societate decât după trecere de trei ani dela data despăgubirii; în caz. contrariu societarul e dator societății cotizația pe acel timp.

§ 17. Nici un societar nu se poate retrage înainte de-a fi depus cotizația în timp de un an.

§ 18. Fiecare societar poate vinde vitele înscrise și să-și ia altele în loc. Societarul, care a cumpărat vitele, e dator să le prezinte consiliului de administrație pentru a le prețui din nou și pentru a se hotărî adausul cotizației, ce trebuie plătit.

§ 19. Societarul, care voințe să-și retragă o vită de sub asigurare, e dator mai întâiu să plătească cotizația pe semestrul, în care cere retragerea.

§ 20. Prețuirea vitelor asigurate se va face în fiecare an de două ori: la 1 Septembrie și 1 Ianuarie. Ceice se vor susține dela aceste îndatoriri perd dreptul de despăgubire pe acel semestru în caz de moarte a unei vite.

§ 21. Nu vor putea fi membri ai societății de asigurare proprietarii, cari țin numai vite de negoț; dacă au însă și vite pentru casa și economia lor, acestea pot fi asigurate.

Poșta Redacției.

M. d. O. Cele trimise se păstrează pentru călindar.

Sardul ung. Poeziile trimise nu se pot publica. Multe din ele sunt tare cunoscute. Una a fost publicată într'un număr trecut al foii.

B. L. în I. Aveți dreptate asupra tuturor celor scrise. Dar nu publicăm articolul din cauză, că, după cât suntem informați, o parte mare dintre comercianții noștri vor lua parte la consfătuirea dela Blaj, a cărei convocare o publicăm la alt loc al foii de azi. Acolo fiecare își va putea spune părerea sa asupra organizării comercianților români. O discuție ziaristică se va porni numai după aceea, la timpul potrivit.

I. Diacu, România. Fiind obiecte nouă! desigur că sunt supuse vămii. Nu te sfătuim, a comanda.

Redactor resp.: Nicolae Bratu.

Editura și tiparul „Tipografia Poporului“.

Târgurile de țară.

(Ziua târgurilor e după *calendarul vechiu*).

14 August: Comloș (Banat), Frata ung., Jimborul mare, Mocrin, Moldova veche, Vinga, Vișea de jos, Zarand.

15 August: Alibunariu, Câmpeni, Făget, Hațeg, Iliia, Sân-Paul, Șilimegi, Teiuș.

16 August: Cisnădic.

17 August: Bistrița, Giula, Komarom (Ujszöny), Zlagna.

18 August: Alțina, Ciacova.

19 August: Cluj, Crișul săsesc, Pișcolț, Sân-Mărtinul-Homorodului, Voitec.

20 August: Ilieșfalău în Secuime.

21 August: Beba veche, Jombolia, Pombacul inf.

22 August: Alămor, Beclean, Dezna, Jucul de jos, Murăș-Oșorheiu, Sighetul Marmăției.

23 August: B. Biertan, Geoagiul de jos.

24 August: Năsăud, Zelau.

Drașeu, Zam.

25 August: Galgo, Gherghio-Sân-Miclăuș.

26 August: Orczidorf, Tășnad.

27 August: Ciuc-Sepviz, Detta (Timiș), Făgăraș, Macfalău, Mocrin, Panteceiu, Turda.

28 August: Becicherecul mare, Spermezeu, Oradea mare, Șimand, Vurmloc.

29 August: Buteni, Cristurul săcuesc.

In aceste zile se țin în comunele de mai sus târgul de mărfuri, pe când târgurile de vite, cai, oi, porci, etc. se țin, ca de obicei, cu 1—2 zile mai înainte.

Făina lactată
NESTLÉ

Este dovedită după o lungă experiență ca foarte bună pentru copii sănătoși și bolnavi cât și pentru bolnavii de stomac. Impedică și înlătură vărsăturile, diareea, catarul intestinelor — Broșura „Îngrijirea Copiilor“ se poate avea gratuit de la
NESTLÉ, Viena I. Biberstrasse 11.

114 9—12

Johann Schaser
măestru zidar

Sibiu, Wagnergasse Nr. 9
primește tot felul de lucrări de zidărit ori și unde în provincie, cu prețuri moderate.
240 4—3

Loc deschis.

Raport dela Institutul de moașe din Agram: Apa amară naturală **Franz Josef** s'a ordonat de multe ori femeilor după naștere, pe lângă cel mai bun succes. Resultatul a fost totdeauna, că apa amară naturală Franz Josef s'a constatat ca un purgativ escelent în **săptămânile după naștere**. Se capătă în toate apotecile și drogueriile.

69 25—

KALODONT

PASTĂ DE DINȚI ȘI APĂ DE GURĂ

de vânzare la:

PARFUMERII, FARMACII, DROGUERII etc.

Nr. 790/911 not.

Nr 233 2—2

Publicațiune.

Subscria primărie aduce la cunoștință publică cum că *crâjma comunei Sărata să va exarânda pe termen ed 3 ani consecutivi în 26 Septembrie st. n. a. c. la 10 care d. m. în cancelaria comunală.*

Prețul strigării este 800 cor., dela care are a să depune 20%, vadiu.

Condițiunile să pot vedea în cancelaria comunală și cea notarială din Scoreia.

Szerata, în 20 Iulie 1911.

Maximilian Budacu, m. p. George Oana, m. p. not și s'.

2 case

constătătoare din 7 chilii edificate nou, și altele mici, cu toate cele necesare, cu teritoriu de 345□² stângini și 30 metri front sunt din mână liberă de vânzare. Amănunte mai deaproape să află în cancelaria advocațională *Dr. Albert Krall, Sibiu, strada Schewis Nr. 12—14.* 266 1—3

Locuri de vânzare.

Pe hotarul comunei *Ludoșul mare* se află de vânzare d'n mână liberă mai multe locuri dimpreună cu un loc de casă în drumul Gusului.

Doritorii se pot adresa în *Sibiu, Färbergasse Nr. 23.* 265 1—3

De închiriat.

In orașul *Sebeșul săsesc*, în strada Dău Nr. 16 d, în apropiere de casarma husarilor și de băile din nou edificate, la poziție foarte bună să află de închiriat o casă unde e și licențe de cărcimă.

Deslușiri dă mai detaliat proprietarul *Petru G. Opincariu.*

Cassa de păstrare (reuniune) în Săliște.

Primește depuneri spre fructificare fără anunț cu 4%, pe lângă anunț cu 4½%, iar depuneri mai mari cu 5%. Depuneri și ridicări să pot face și prin Cassa de păstrare postală Darea de camete o plătește institutul.

Acoardă împrumuturi:

pe cambii

201 5—20

pe ipotecă replătibile în rate sau în anuități

pe obligațiuni cu caventi

ca credite de Cont-curent pe lângă asigurare ipotecară sau hârtii de valoare (acții și efecte publice).

Dobânda variază între 8% și 6% după mărimea împrumutului și asigurarea oferită.

Schimbă adecă cumpără și vinde ori-ce fel de monede străine cu cursul zilei.

Direcțiunea.

Nr. 1283/1911

258 2-2

Publicare de licitație.

In 27 August 1911 st. n. la 3 ore după amiază, comuna politică din Sebeșel, dă prin licitație minuendă întreprinderea edificării căminului comunal.

Prețul de strigare e 7800 Cor. 70 fil. După aceasta sumă a se depune vadiul de 10%, în bani gata sau în hârtii de valoare. Licitațiunea să va ținea în cancelaria comunală din Sebeșel.

Planul, preliminarul și condițiunile de licitațiune să pot vedea la primăria comunală din Sebeșel (Cercul Sebeșului).

Sebeșel, la 14 August 1911.

Primăria comunală.

Nu uita

stimate cetitor, — la comande sau tot felul de alte cumpărări, făcute în urma unui inserat cetit în foaia noastră, — a aminti și spune, că despre lucrurile comandate sau cumpărate ai cetit în inseratul din „Foaia Poporului“.

Fără aceasta contribui și D-Ta la răspândirea și lăptirea foii noastre, iar pe de altă parte vei fi servit de grabă, fără ca aceasta să te coste ceva mai mult.

Prețul bucatelor

In Sibiu la 22 August st. n.:

Grâu	Cor. 16,— până 18,20 de hectolitru
Blănișă	10,60 „ 11,60 „ „
Orzoare	7,0 „ 8,40 „ „
Cartofii	10,60 „ 11,40 „ „
Cartofi	2,60 „ 3,60 „ „
Mașale	— „ — „ „
Blănișă Nr. 2	86,60 „ 81,60 la 100 chilo
„ „ 4	85,80 „ 85,80 „ „
„ „ 5	84,60 „ 84,60 „ „
Blănișă	170,— „ 180,— „ „
Carne de porc	180,— „ 188,— „ „
Șișu brut	50,— „ 62,— „ „
Șișu de lumini	76,— „ 86,— „ „
Șișu de lumini topit	92,— „ 92,— „ „
Șișun	54,— „ 54,— „ „
Șișu	4,80 „ 6,50 „ „
Lezane de foc replutate	7,70 „ 8,— la met. cub
„ „ „ plutate	6,70 „ 7,0 „ „
Opilă rafinată	1,80 „ 1,85 la litru
Spiriți ordinari	1,78 „ 1,80 „ „
Lezane de vită pentru supă Cor. 1,32 până 2,— la chilo	
„ „ „ friptură	2,— „ 2,40 „ „
„ „ „ vitel	1,— „ 1,80 „ „
„ „ „ porc	1,52 „ 2,— „ „
Ouă, 10 bucăți	—,57 „ ,67 „ „
Un pătrar de miel	— „ — „ „
Lezane de cal	—,80 „ 1,20 „ „

In Budapesta in 24 August st. n.

Grâu de Tisa 78 chilo Cor. 11,87 până 11,52 la 50 chilo	
„ „ 79 „ „ 11,40 „ 11,62 „ „	
„ „ 80 „ „ 11,52 „ 11,67 „ „	
Blănișă	8,97 „ 9,17 „ „
Orzoare	8,20 „ 8,50 „ „
Orzoare nou	8,80 „ 8,70 „ „
Orzoare nou	8,87 „ 8,50 „ „
Carne de porc Cor. 172,— până 176,— la 100 chilo	
Blănișă	148,— „ 168,— „ „
Blănișă de internă C. 146,— până 190,— la 100 chilo	
„ „ „ trifoin „ 116,— „ 146,— „ „	
Pesci înghețați pentru untură C. 1,60 până 1,67 la chilo	
„ „ „ carne „ 1,60 „ 1,80 „ „	
Vitoli	— „ — „ „

Prețul banilor in 24 August n.

Flaubert	Cor. 11,31	vândut: 11,40
100 Lei, hârtie	84,70	95,15
100 Lei, argint	98,—	84,50
Libra turcească, aur	21,35	21,65
1 funt sterlingi englezești	23,85	24,06
100 marce, aur	117,20	117,65
100 „ hârtie	117,20	117,65
Napoleon	18,95	19,06
100 Ruble rusești, hârtie	253,—	254,50
100 „ „ argint	248,60	246,—

Cu 4 fileri

o ulcică: cafea cu lapte și zahăr

ar trebui să-și permită chiar și cel mai sărac, pentru sine și pentru familia sa! —

Cafeaua iarna încălzește stomacul, iar vara băută rece răcorește și stăpără setea.

O astfel de cafea ieftină se poate pregăti foarte simplu din

Înlocuitorul de cafea

:Enrilo: al lui FRANCK

care se bucură de o mare trecere și de o bună primire în toate păturile societății.

Deci nu întrelăsa a face o încercare cu

:Enrilo: lui Franck

ca astfel să te convingi de gustul său întocmai ca al cafelei de boabe și de efinăitatea sa fără păreche.

:Enrilo: lui Franck se poate procura dela ori-ce băcănie.

Licitațiune.

Subscrisul avocat, încredințatul doamnei Gisella Löw născ. de Fiedler, face cunoscut cumcă proprietatea susnumitei: casa din Sibiu, Zeughofplatz Nr. 11, Nr-ul fond. 1242 H + 1 2 top, — care constă parte din parter, parte din etajiu, cu 6 odăi, 2 culine și 1 odaie mansard, o va supune licitației publice voluntare, pe lângă prețul strigării de 24 000 coroane.

1. Ziua de licitație se va ținea in 18 Septembrie 1911 în Sibiu, cancelaria advocațională, strada Cisnădiei Nr. 34.

CONDIȚIUNI:

1. Imobilele susnumite nu se vor vinde sub 5/6 parte din prețul strigării.

2. Ceice voiese a lua parte la licitațiune sunt deobligați a depune un vadiu de 10%, cu bani gata sau în hârtii de valoare, la mâna avocatului subscris.

3. Cumpărătorul e obligat a plăti prețul cumpărării în 2 rate egale; rata este a se plăti:

prima la 15 zile dela ținerea licitației, iară rata a doua tot dela ziua licitației la 30 zile, cu interese de 5%, la subscrisul avocat. — Vadiul se va scoti în rata din urmă.

4. Cumpărătorul este obligat dela ziua licitației începând a suporta darea decadentă și speșele de intabulare.

5. Proprietatea imobilei cumpărată, să va intabula numai după achitarea prețului de cumpărare, pe speșele cumpărătorului.

Nagyszeben, 9 August 1911.

Dr. Iuliu Boncz
advocat.

258 2-4

2 sau 3 băieți de școală

la gimnaziu sau școala poporală, se primesc în cost și cvartir într-o casă bună străină din Sibiu.

Informațiuni mai deaproape se dau la administrația „Foi Poporului“.

Nr. 718/911.

:60 2-2

Licitațiune minuendă.

Comuna Tâlmăcel dă prin licitațiune minuendă verbală, care se va ținea *Duminică în 27 August a. c.* la 3 ore d. n. în cancelaria comunală, clădirea unei case silvanale în muntele „Zambru“ (Bucecin) lângă stațiunea funicularului societății ungaro-italiane.

Oferte în scris și oferte ulterioare nu se vor considera.

Condițiunile mai amănunțite să pot afla la cancelaria comunală.

Primăria comunală.

Ioan Fanea
not. com.

Dnmitru Oancea
primar.

Scriitor de mașină

(Yost Nr. 10) află aplicare în cancelaria avocatului 259 2-2

Dr. V DAN

SIBIU, strada Schewis Nr. 10.

Un domn român

cu profesiune liberă, dorește cunoștința spre a angaja ca menajeră o domnișoară sau doamnă între 24—30 ani. Respectivei să cere să poseadă educație și cunoștințe solide de menaj și lucru de casă, caracter serios, temperament liniștit.

Fotografia și scrisori se primesc sub discrețiune și la dorință să restituiesc.

A se adresa: „Serios“, gara Vișina, post restante. Jud. Romanși România.

Un commis,

cu praxă bună în branșa de manufactură, află aplicațiuni sau condițiuni favorabile, la Ioan Comșa & fiu Săliște (comitatul Sibiuului). 239 4-5

O fetiță de școală

din casă bună să primește cu viptul întreg la o văduvă de funcționar în Sibiu.

Informații se dau la administrația „Foi Poporului“.

246 3-3

Piane și armoniuri

din cele mai bune fabrici, liferează subsemnatul pe lângă prețuri convenabile și cu garanță. Totodată dau informațiuni gratuite cu privire la procurarea de orice instrumente muzicale de arcuș sau de suflat, pentru alcătuirea de orchestre și trebuință privată.

5 6-8

T. Popovici,
profesor de muzică

Sibiu (Nagyszeben), str. Cisnădiei Nr. 7

2 biciclete

folosite puțin, dar în stare bună, se află de vânzare: SIBIU, Konradwiese, strada Wachsmann Nr. 30. 264 1-2

STEFAN J. ROTH

ciasornicar și giuvaergiu
SIBIU, Str. Măcelarilor 36.

Vânzare de juvaere, de aur și argint și ciasornice pe lângă garanție și prețuri moderate.

Să fac orice reparaturi de juvaere și ciasornice de aur și argint, repede, precis și ieftin.

Serviciu prompt și conștiincios.

Birou de informații.

Cunoscând multele lipsuri ale publicului românesc din provincie, m'am hotărât să deschid în Budapesta birou de informații și

24 29—

Agentură Românească.

Orice informație relativ la petițiile înaintate la ministerii și la alte foruri, orice informații comerciale și în general în orice cauză dau în răstimp de 2—3 zile ori și cui, rezolvând toate chestiunile în modul cel mai cinstit.

Urgitez rezolvirea petițiilor. Vorbește în persoană cu referențial cauzei și rog rezolvire favorabilă.

Făc tot felul de mijlociri comerciale și somande.

Prețuri moderate, serviciu prompt, informații detaliate.

La aviz aștept la gară.

L. Olariu,

Budapest, Lajos utca No. 141, III/19.

Deschidere de atelier.

Am onoare a aduce la cunoștința onoratului public, că mi-am deschis un

Atelier de compactorie

SIBIU, strada Pintenului (Sporergasse) Nr. 18.

Bazat pe o praxă de mai mulți ani, mă aflu în plăcuta poziție de a putea executa tot felul de lucrări din bransa compactoriei în timpul cel mai scurt, — lucru cu gust și pe lângă prețuri convenabile.

Indeosebi atrag atențiunea p. t. comercianților, oficiilor publice și institutelor de bani, că eu execut și cărțile lor trebuincioase, dela execuția cea mai simplă până la cea mai fină și mai modernă.

247 3—3

Rugând onoratul public pentru binevoitorul său sprijin, semnez

Cu toată stima

KOLOMANN MICHNAY
compactor

SIBIU, strada Pintenului 18.

Inseratele

numai atunci au valoare mare, dacă să răspundesc pretutindenea, în toate țările, în toate cercurile sociale. Pentru acest scop să ofere indeosebi inserarea în „FOAIA POPORULUI“.

Informații să dau și comande să primesc la administrația FOII POPORULUI.

Mașini de cusut pentru trebuințe casnice sau industriale, de cea mai bună fabricație.

biciclete și gramofone

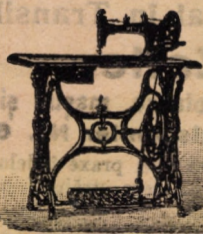
se pot cumpăra cu prețuri moderate și plățire în rate favorabile la

BODOR BÉLA

magazin de mașini de cusut și biciclete în

Făgăraș

Str. Honvéd Nr. 11.

84 28—

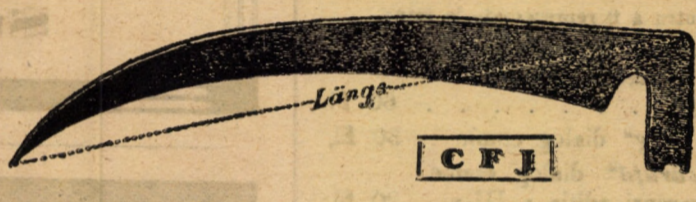
În America unicul Depozit de cărți românești este
Biblioteca Română în New-York

65 St Marks Place.

145 17—

Este dar în interesul fiecărui Român care pleacă sau este în Statele-Unite sau Canada, să ceară marele și ilustratul catalog al acestei singure instituții române care pe lângă tot felul de cărți, note muzicale, și ziare ce apar în România și Transilvania, are și un foarte bogat asortiment de instrumente muzicale; fonografe, gramofone, plăci și tuburi cu cântece românești, ceașornice de tot felul, giuvaerice, mașini de scris, preparafuni farmaceutice, articole de toaletă și alte mărfuri de foarte mare trebuință. — Catalogul se trimite fiecărui gratuit. — Se dau tot felul de informațiuni particulare adăugând marcă pentru răspuns. — „Biblioteca Română“ primește și mijlocește și trimiteria de abonamente pentru „Foaia Poporului“.

Carol F. Jickeli, Sibiu și Alba-Iulia.

Clește de mareț
oile 1 buc. C. 4.12

Coasa Lungimea	70	75	80	85	90	cm.
1 bucată C.	1.60	1.60	1.60	2.—	2.—	

Pentru fiecare bucată garantez. Adecă, eu schimb orice coasă provizută cu semnul [CFJ] care nu ar corespunde, chiar și atunci când ea a fost bătută și întrebuințată. Economilor le pot recomanda cu cea mai mare încredere coasa aceasta. În decursul anilor s'a sporit foarte tare numărul coaselor vândute.

Clește americane pentru botul par-cilor 1 buc. C. —.30
100 de inele la ole C. —.70

La cumpărare de 10 bucăți se dă o bucată pe deasupra!

Nicovale pt. coase
Forma fig. 2 3
1 buc. C. —.80 —.80

Ciocane pentru coase
Fig. 5 à 250 300 Fig. 6 à 350 grame
1 buc. C. —.70 —.80 —.85

Țiitoare de coase
Nr. 4, 1 bucată
C. — 18

Nicovalele și ciocanele pentru coase se vând fiecare bucată sub garanță. Fiecare bucată care s'ar dovedi de prea tare sau prea moale, să schimbă.

La nicovalele și ciocanele pentru coasă să fim atenți la insigniul meu comercial scutit în lege.

Aceste coase cu insigniul [CFJ] și unelte de bătut coasa garantate să mai adă la următoarele firme: Abrud: Teofil Faur, Ioan Manovits. Alba: Romul Todea, Onez, Ioan Czuz'k, Agărbicui: Johann Schuller. Agnita: Brüder Guane Filiale, Johann K. Schuller. A-Iulia: Depozitul Carol F. Jickeli. Apoldul-mare: And. Glatz, W. Roth, Andreas Eder. Avrig: Gustav A. Reschner, Albert Kisch. Bărbant: Dumitru Dădărlat. Benc: Nicolae Frâncu. Berghin: Nicolae Ionașiu. Bicz (Gyergyó): Lanczet Gizela. Bolocaci: Martin Willesch, Fritz Knall. Bradu: Fritz Kisch. Bucurdea-Grănoasă: Chirilă Borza. Cacova: Dănil Iosof. Cața: Fritz Knall. Cârța: Moritz Lesmann. Cămpeni: Aurel Ioanele, Const. Gh. Bolog, Orlea George. Certege: Nicolae Triffa. Cetea: Costea Aleman. Cincul-mare: Daniel G. Andee. Cincul-mic: Johann Kaufmann. Ciora: Simion Socaci. Cisnădie: Mih. Mathias, Konsumverein, Johann Mesch. Cohalm: Karl Falk. Cristian: J. G. Conerth. Căgîr: Johann Unth. Chișfalău (Micești): Ioan Iván. Cut: Todor Mocan, Dumitru Posa. Dicea: Petru Poiana. Dobărea: Thomas Bachmann. Erne ul-mare: Izrael Adolfiné. Feneș: Lorenz Ferencz. Făgăraș: Karl König. Frâna: Josef Schuster. Galda-de-sus: Ilie Iuga. Galda-de-jos: Iosn Reciu. Gurariului: Ioan Tristiu, Ioana Tristiu. Hăpria: Ioan Lazar. Henig: Ioan Miclăuș. Hașag: Daniel Ungar. Husușău: Michael Simonis. Jidveiu: Johann Orendi, Samuel Wachsmann. Loamșag: Moritz Klein. Lopadea-română: Ilarie Iosof. Merceurea: Karl Kaddebo. Mihalt: Klein Markus, Arsenie Floarea. Noerichiu: Alfred Römer, Georg Buchholzer. Noal române: Arnold Lesman. Oena-Sibiului: Avram Savu, Stoia Ioan Precup. O-Cărtișoara: Ioan Scorobețiu. Oejea: Mihály Kutscher. Orlat: Lolo Simion, George Baciu. Poiana: Ioan Bozdog. Poiana (Nyirmezö): Nicolae Floaș, Pianul de-sus: Ilie Voșan, Ioan Nicoară, Pavel Romanțian. Pianul-de-jos: Reisz Salamon. Răhău: Luca Stoica. Richșdorf: Andreas Nemenz. Roșia-mont.: Mold van Gyuláné. Sășău: Julius Kerekes. Săliște: Dumitru Roșca Căpitanu. Sântimbru: Dumitru Roșca. Scărișoara: Paraschiva Costea. Sebeșul-veche: J. hann T. Gross. Seica-mare: S. G. Theil, Julius Everth. Seica-mică: Johann Brantsch. Șelimbăr: Milea Irimie. Slimnic: Fridrick Keul Spring. Nicolae Stoia. Sipoș Gyula. Șorogștia: Elekes Lajos. Șona: Josef Graef, jun. & Victor. Sornărtia: Franz Seibal, Samuel Schmiedt. Streza-Cărtișoara: Ioan Stopu. Teiuș: Gerő Székelybidy. Trăscău: Kloeza János. Tilișea: Vasile Juga. Ungureii Mathias Stefan. Zlatna: Traian Baica.

Țiitoare pentru cuți de coasă, emailate pe din lăuntru și pe din afară, 1 bucată C. —.42 și suflate cu zink, foarte durabile, 1 buc C. —.40. Cuți de coase dela 10 fl. în sus, în asortiment bogat, 1 buc. C. —.40. Cuți de bergamo albastre negre, insigniul [CFJ] 1 buc. C. —.80. Coade de coase, pentru coase de cereale, 1 bucată C. — 96. Greble de fer pentru coase de cereale, de șirofat pe coadele simple de coase de lemn, 1 bucată C. 1.40. Teve de gătlej contra umfării vitelor, pentru vite Cor. 6.—, pentru vitei Cor 5.50.

172 14—

2 sau 3 băieți

de școală pot primi cost și evartir în Sibiu,
Rosenanger Nr. 23. 251 1-1

Mare succes

su inseratele în „Foia Poporului“, unde sunt
citate de mii de persoane de pretutindena,
din toate țările și din toate cercurile sociale,
stă în inteligență cât și popor.

De aceea „Foia Poporului“ este cel
mai potrivit organ pentru publicarea a tot
felul de inserate: pentru ocuparea sau cău-
tarea unui post, apoi pentru vânzări, arândări,
cumpărări, deschideri de prăvălii și alte in-
stituții, cum și anunțarea a tot felul de
mărfuri și articli ce trebuiesc persoanelor
singurate sau în familie. — Informații asu-
pra prețului inseratelor se dau cu plăcere la

Administrația
„FOIA POPORULUI“.

Piese de teatru

de **Emanuil Suciu**

potrivite pentru a fi reprezentate la saie:

- „Nunta Țiganului“ comedie origi-
nală într'un act, scrisă în ver-
suri, prețul 60 fl
„Au plecat la țarg“ dialog comic . 30 fl.
„Țiganul în căruța“ dialog comic
scris în versuri ediția a III-a . 20 fl.
„Țiganul catană“ comedie originală
într'un act, scrisă în versuri edi-
ția a III-a prețul 30 fl.

Să pot procura dela „TIPOGRA-
FIA POPORULUI“ din Sibiu precum și dela
autor în Magareiu u. p. Bükös (N.-Küküllő
vir.) trimiteți prețul înainte, plus 5 fl. pentru
poștă după un exemplar.

In fabrica de Var din Orlat
se arde și expediază prompt
zilnic, în mare și mic

renumitul

Var de Orlat

liber de piatră și agură.

Preț moderat, serviciu prompt și real.

L. Banciu, Orlat

176 12-10

Cetiți și vă mirați!

Oraze de felul acesta nu mai ai în viață!

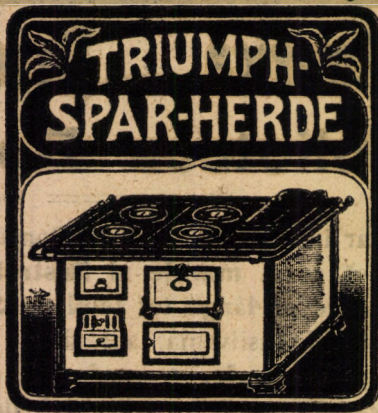
600 de obiecte numai cu 4-20 K.

1 orologiu de precizie aurit, cu lanț, pentru
cate se dă garanță de 3 ani, o cravată elegantă de
mătăsă, la modă, 3 batiste, 1 stralucit inel pentru
bărbați, cu piatră scumpă imitată, 1 garnitură de
podoabe femeiești elegante, 1 frumos collier de mă-
găritare orientale, podoabe femeiești la modă, cu
copcii libere, 2 brațare elegante, 1 păreche de cercei
frumoși cu copcii libere, 1 minunată oglindă de bu-
zunar pentru toaletă, 1 portofel de piele, 1 păreche
de botoni pentru manjete din aur double de 3 grade
cu copcii libere, 1 foarte elegant album pentru ilu-
strate, cu cele mai frumoase regiuni ale lumii, 3
obiecte comice, bune de distracție pentru tineri și
bătrâni deopotrivă, 1 carte practică pentru corespon-
dență de dragoste între dame și domni, 20 de obiecte
de corespondență și mai mult de 500 de obiecte
necesare într'o casă. — Toate acestea, cu toate că
cazul singur plătește suma aceasta de bani, se pot
răpăta numai pentru **4 cor. 20 fl.** Obiectele să
trimit cu rambursă, ori cu trimiteră înainte a bani-
lor pe adresa: (211) 2-1.

Wiener Central-Versandhaus

P. LUST, Krakau Nr. 648.

NB. Cine comandă 2 pachete, capătă rabat
un briciu englez priăa. Pentru cel necorespunzător,
banii se returnă.

Cuptoare „Triumph“

în toate mărimile și diferitele execuții.

Marca „TRIUMPH“ patent

Catalog se trimite la dorință gratis și franco.

Triumph-Werke Ges. m.
b. H.

fabrică de cuptoare și sobe 200 11-25

WELS, Oberösterreich (Austria-de-sue)

Reprezentant în Sibiu:

JOSEF JIKELI, strada Cisnădiei 47.

AVISO!

PRĂVĂLIA DE HAINE

pentru dame și domni

Josef Schlesinger 198 11-

Piața mare Nr. 22 se află dela 20 Iulie 1911 în

Strada Cisnădiei Nr. 31

Tot felul de tipărituri
moderne

execută ieftin, grabnic și conștientice

„Tipografia Poporului“

SIBIU

strada Măcelarilor Nr. 12.

Pentru ori-ce ocazie

se află

DIFERITE ILUSTRATE FRUMOASE

în mare alegere și cu diferite prețuri.

TOT FELUL de BILETE de VIZITĂ

în cel mai modern stil.

HARTIE de EPISTOLE

în diferite prețuri și calități.

BILETE de CUNUNIE

dela cele mai simple până la cele mai fine.

Important pentru cumpărători și proprietari de motoare!

MOTOARE DE BENZIN

stabile, precum și locomobile pentru îmblățit, și pentru agricultură, construcție proprie
probată, sunt de vânzare cu prețuri ieftine, direct dela producător. Pentru construcție se garantează.

Se execută ieftin și conștientice tot felul de reparaturi la motoare Düsel, motoare pentru
oleu brut și benzină, sfredelire de cilindri, măciuci nouă, verigi, ventile, aparate pentru nleiat
și aprins, precum și toate lucrările ce vin înainte la motoare. 189 18-

Singurul atelier special în Transilvania

Ferd. Zaller

Institut pentru construcție de motoare, mașini și automobile

Sibiu, strada Franciscanilor Nr. 6.

Motoarele mele sunt executate foarte precis pe baza unei praxe îndelungate, de aceea sunt mult
mai superioare altor motoare străine.

Cel mai mare succes:

Peste 1000 garnituri de treerat cu motor
in circulație

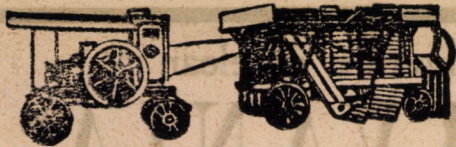
**Vestitele garnituri de treerat
cu motor**

dela renumita fabrică de motoare

Kállai LAJOS

Budapest, Gyár-utca 28

să recomandă tuturor economilor pe lângă
garanția deplină ca cele mai bune.

Invinga peste tot locul. | Catalog principal gratis.

Intre toate motoarele exis-
tente recunoscute ca cele mai
simple. 162 15-25

Scoabe și alte unelte

pentru zidiri 192 6-4

fabricat bun, se află in depozit in cantitate
mare și ieftine la

ANDREAS RIEGER în Sibiiu.

Listă de prețuri se trimite la cerere gratis și franco.

Vinuri de masă escelente,

litra cu 52 și 60 fileri la cumpărare
de cel puțin 50 litre ofere negustoria
de vinuri 57 32-

JOSEF SCHULTZ

Sibiiu, strada Urezului 20.

Atențiune!

50,000 părechi de ghete.
4 părechi de ghete numai cor. 750

Din cauză că mai multe fabrici mari au încetat
plătirile, am fost incredințat a cheltui o mare cantitate
de ghete adânc sub prețul de fabricare. Deci eu vând
decăruia 2 păr. ghete cu șinoare, pentru domni și
2 păr. pentru dame, de piele brună sau neagră, ga-
leșată, cu talpă bătută cu cuie, foarte eleg. fasonul
cel mai nou, mărimea conform Nr. Toate 4 părechile
costă numai 7 cor. expediție per rambursă.

H. Spingarn, Export de ghete

Craoovia Nr. 137. 9 17-

Schimbul e admis sau banii retour.

Marca de scutire: „Anker”.

Liniment, Capsici comp.,

Indicitor pentru

Anker-Pain-Expeller

este un leac de casă valorat de mult, care
se folosește de mulți ani ca fricțiune sigură
la podagră, reumatism și răceli.

Atenție. Din cauza imitațiilor de puțică va-
loare să fim precauți la cumpărare
și să primim numai sticle originale in
ștule cu marca de scutire „Anker” și cu
numele Richter. Cu prețul de 80 fl., C. 1-40
și Cor. 2-— să capată aproape in toate far-
maciile. Depozit principal la Iosif Török,
farmacist la Budapesta.

**Farmacia lui Dr. Richter la
: „Leul de aur” în Praga. :**

Șoseaua Elisabeta Nr. 8 non.

Expediție silnică. 293 54-42

Serviciu solid, prompt și conștientos.

PRIMA FABRICĂ

transilvană oes. și reg. privilegiată de

Casse de fer și oțel și lăcătușerie de artă și construcție

instalată cu forță electrică

11 18-30

E. PURECE, Sibiiu—Nagyszeben

Strada Faurului (Schmiedgasse) Nr. 19.

Cataloge de prețuri gratis și franco.

Prețuri moderate.

Prima referință.

Atelier de curelărie, șelărie și coferărie

ORENDT G. & FEIRI W.

(odinioară Societatea curelarilor.)

Strada Ciszădiei 45. SIBIIU. Heltauergasse 45.

Magazin bogat in articole pentru căroțat, călărit, vânat, sport
și voiaj, poclăzi și procovățuri, portmonee și bretele solide
și alte articole de galanterie cu prețurile cele mai moderate.
Curele de mașini, curele de cusut și legat, Sky (vârzobi)
permanent in deposit. 62 17-

Toate articolele din brânșele numite și reparatura lor se execută prompt și ieftin.

Liste de prețuri, la cerere, se trimit franco.

Comande prin postă se efectuează prompt și conștientos.

Mare deposit de hamuri pentru cai dela soiurile cele mai ieftine până la
cele mai fine, coperitoare (țoluri) de cai și cofere de călătorie.

Berea albă și neagră

din

Bereria dela Trei-Stejari

in SIBIIU

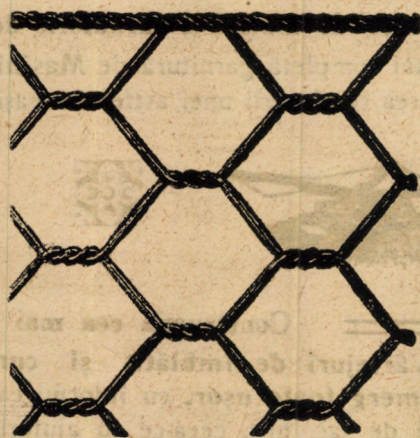
este foarte bună și gustoasă!

Această bere e
căutată și se bea
cu plăcere de toți
cari o cunosc, atât
la orașe cât și la
sate. 107 21-

Că berea noa-
stră e foarte cău-
tată se poate vedea
și de acolo, că cum-
părătorii se înmul-
tesc mereu.

REGISTRIRTE SCHUTZMARKE

Împletituri de sârmă

cu ochiuri in ori ce mărime și gro-
sime a sârmei, pentru tot felul de
închisori. 113 21-32

**Portland și
Romancement**

de Brașov și Beociner

Pentru zidiri

Traverse

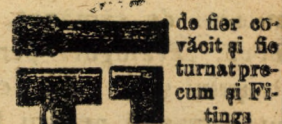
Stucătură de trestie.

Împletitură „Bacula”
Materialul de zidit in viitor.
Ieftinește orice zidire. :

Fier de Cudșir in ruda,
fier modelat, fier in ruda
și fier de închelet
in 600 profile și dimen-
siuni se află in depozit.

TEVI

Pumpe pentru fântâni și alte
industrii
Ștrelele de găurit pământul
și la fântâni.

Carol F. Jickeli, Sibiiu și Alba-Iulia.

Vinuri bune vechi ardelenești

se află de vânzare în cantități și mori mari,
pe lângă prețuri moderate, la

Ieronim Spornic, 922 15-8

în Sibiu, strada Zeughofplatz Nr. 13.

Baie de cură de rangul prim

SLAVONIA

Izvoare calde, ce conțin **64°C.**
Jod alcalic muriat

VINDECĂ SIGUR

reumatism, ischias, organele de mistuire,
diabetes, boalele de constituție, boalele
de copii, durerile de oase și exudate.

125 Deschis întreg anul! 8-8
Prospecte se trimit la dorință gratis!

Ludovic Ferencz,

CROITOR DE BĂRBAȚI

SIBIU, strada Cisnădiei Nr. 12,

recomandă p. t. publicului
cele mai noue stofe de vară

în mare asortiment
noutățile 59 33-

sosite chiar acum, pentru haine de
bărbați stofe englezești, franțuzești
și indigene, din cari se execută după
măsură cele mai moderne vestminte
precum: Sacko, Jaquete, și haine de
salon, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită nou-
tățile de stofe pentru pardisiuri și
„Raglam“, cari se află totdeauna în
deposit bogat.

Asupra reverenzilor confecționate
în atelierul meu, îmi permit a atrage
deosebita atențiune a On. domni preoți
și teologi absolvenți. — În cazuri de
urgență confecționez un rînd com-
plet de haine în timp de 24 ore. —
Uniforme pentru voluntari, cum și tot
felul de articli de uniformă, după pre-
scripție croitura cea mai nouă.

Toate în lume se scumpesc!

pâinea, carnea, chiria casei, — numai **păpușii și chetele** executate în atelierul lui

Vasile Ban la „Cisma roșie“

după cum se numește prăvălia lui, se ieftinesc 161 14-

Pentru ce? Pentru că această renumită **prăvălie de încălțăminte s'a**
mărit în casa proprie și la fiecare păreche se trage jos
chiria. De aceea el poate liferă **păpuși buni și trainici** pe lângă prețuri ieftine.

VASILIE BAN SIBIU, Strada Ocnel (Burgergasse) Nr. 7.
Casa proprie.

Dumineca deschis până la 10 oare înainte de amiază.
COMANDELE DIN AFARA SE VOR EXECUTA PUNCTUOS CA ȘI PÂNĂ ACUM.

Singurul institut de asigurare ardelean

„TRANSYLVANIA“

Strada Cisnădiei 5.

SIBIU

Strada Cisnădiei 5.

60 38-

recomandă

Asigurări împotriva focului

pentru edificii, recolte, mărfuri, mașini, mobile etc. pe lângă premii recu-
noscute de cele mai ieftine, și în cele mai favorabile condiții, cum și

Asigurări asupra vieții

(pentru învățători și preoți români gr.-or. și gr.-cat. dela așezămintele confesio-
nale cu avantajii deosebite), pe cazul morții, și cu termen fix, cu plătire simplă
sau dublă a capitalului; asigurări de zestre (copii), pentru serviciul militar, și
asigurări pe spese de înmormântare, mai departe asigurări de accidente cor-
porale, contra infracției (furt prin spargere) și asigurări de pagube la apaducte.

Sumele plătite pentru **pagube de foc** până
la finea anului 1910 K 5 003,540 78
Capitale **asigurate pe viață** 4.834,801 12
achitate „ 4 571,035 31

Starea asigurărilor cu { foc K 119,839,992 —
sfârșitul anului 1910 { viață „ 11.020,266 —
Fonduri de întemeiere și de
rezervă „ 2.428,317 —

Prospecte în combinațiile cele mai variate se trimit și se dau gratuit orice
informații în birourile Direcțiunii, strada Cisnădiei Nr. 5 și la toate agenturile.

Persoane versate în Acuziții, cari au legături bune, se primesc în serviciul insti-
tutului în condiții favorabile.

CAROL GÜRTLER

lăcătuș de artă și construcții

Sibiu, strada Gușteritei Nr. 26

recomandă onoratului public interesat **atelierul** seu, unde se
execută tot felul de lucrări ce se țin de bransa lăcătușeriei.

Afară de aceea la mine se află totdeauna în deposit

cuptoare de ori-ce mărime și cu diferite prețuri. 48 26-52

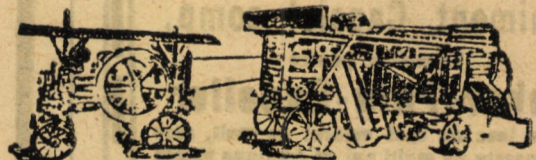
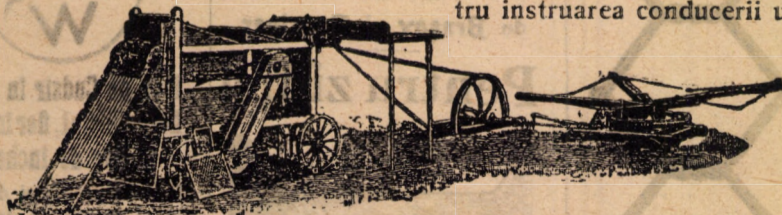
Frații Gömöri

Magazin dela fabrică
pentru mașini economice

* Budapesta, IX., Boráros-
tér Nr. 2.

Reprezentanța generală pentru Ungaria a fabricii de mașini și turnătorie de fier **K. & R. Jezek în Blansko.**

NOU! NOU! Cea mai simplă și mai completă garnitură de Mașini de îm-blătīt cu motor în timpul de acum. Pen-
tru instruirea conducerii unei astfel de mașini se trimite gratis cumpărătorilor un monteu.

Construcția cea mai nouă.

83 24-52

Mai departe recomandăm economilor
mașini de sămănat, construcția cea mai
nouă, tăvăluguri pentru zdrobitul pie-
trișului și tot felul de mașini economice,
apoi mașini pentru fabricarea de cără-
midă, țiglă de coperit, țiglă de ciment
pentru coperit, alte mărfuri de ciment,
precum și forme de fier pentru fabrica-
rea de țevi de ciment și țevi la fântâni
și mașini pentru spargerea pietrii.

Vârtejuri de îmblătīt și curățit,
cari merg foarte ușor, cu întocmirea în
formă de sac, prin ceea-ce cu ajutorul a
3-4 cai, foarte ușor se poate îmblătīt.

Mașinile numite mai sus le liferăm pe
lângă deplină garanție și condiții avan-
tagioase de plată.

Cumpărători serioși, cari se interesea-
ză de mașinile noastre, îi cercetăm noi
acasă personal pe spesele noastre, prin

ceea-ce cumpărătorii cruță proviziunea
gentului, ajung deci mai ieftin în posesu-
nea mașinei și sunt siguri de cel mai bun
serviciu.

Mașinile, cari au fost liferate prin fir-
ma **FRĂȚII GÖMÖRI**, au fost bine pri-
mite preste tot locul și sunt recoman-
date cu căldură la toți economii.

Catalog și preliminar de spese să tri-
mite la cerere gratis.